



# MIDZUID

Werkt voor iedereen

Ontwerpbegroting 2026  
en meerjarenraming 2026-2029

van

Gemeenschappelijke regeling WAVA,  
(mede inhoudende de begroting van MidZuid B.V.)

Dagelijks Bestuur d.d. 10 april 2025

# COLOFON

## Wij zijn MidZuid

MidZuid is er voor alle mensen in onze regio die een duwtje in de rug nodig hebben naar werk. Ze zijn klaar voor het werkproces, maar kunnen zonder hulp de afstand niet overbruggen. Wij bieden die hulp. Alles wat we doen draagt eraan bij dat zoveel mogelijk mensen zo dicht mogelijk bij werk komen. Ze dragen bij, hebben betekenis en zijn daardoor waardevol onderdeel van de maatschappij.

We zijn een kei in het begeleiden naar werk. Omdat we ons altijd richten op wat iemand wél kan en wil. We zijn er namelijk van overtuigd dat er altijd wat kan. Ieder op zijn tempo met de juiste ondersteuning en begeleiding. We laten mensen inzien dat er meer uit jezelf te halen is dan dat je dacht dat erin zat.

We herkennen het als iemand nog niet klaar is voor het werkproces en eerst andere hulp nodig heeft. Dan verwijzen we door naar specialisten met de passende kennis uit ons netwerk. We bieden dat wat iemand op dat moment nodig heeft om de stap naar werk te kunnen maken. Dat kunnen we omdat we observeren, luisteren, praten.

Doordat we kijken naar de persoon en zijn situatie en veel kennis en kunde in huis hebben, kunnen we de juiste knoppen vinden om aan te draaien. De ene keer past een standaard-procedure prima en de andere keer proberen we iets nieuws als dat beter werkt. Dat doen we resultaatgericht. Soms is dat eenvoudig, soms vraagt het meer vindingrijkheid; wij zorgen dat het voor elkaar komt en investeren continu in de ontwikkeling van onze medewerkers zodat ze dat ook als de besten kunnen blijven doen.

We zoeken of creëren samen met werkgevers in de regio passende werkplekken, we ontwikkelen mensen waar nodig. En je kunt ook bij MidZuid zelf aan het werk in bijvoorbeeld industrie, circulaire activiteiten, catering, schoonmaak en groenvoorziening.

Het mag duidelijk zijn dat samenwerken cruciaal is om ons werk goed te kunnen doen. Samen met degenen die we helpen naar werk, samen met de werkgevers in de regio, samen met andere specialisten, samen met de gemeente, samen komen we tot een passende duurzame oplossing.

*MidZuid*

*Werkt voor iedereen*



*"Ik ga met liefde en plezier naar Flinstering toe. Ik kom lachend naar mijn werk. Ik heb er echt zin in."*

Mia, werkzaam bij tweedehandskledingwinkel Flinstering

# Inhoudsopgave

<b>COLOFON</b> .....	<b>2</b>
<b>1. Algemene toelichting op de begroting</b> .....	<b>5</b>
<b>2. Begroting 2026 en meerjarenraming</b> .....	<b>11</b>
2.1 Uitgangspunten voor de begroting .....	11
2.2 Begroting 2026 GR WAVA .....	13
2.3 Meerjarenperspectief 2026-2029 GR WAVA .....	14
2.4 Toelichting op de begroting 2026 en meerjarenraming.....	15
2.5 Samenvattend overzicht van baten en lasten .....	25
<b>3. Paragrafen</b> .....	<b>26</b>
3.1 Bedrijfsvoering .....	26
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing .....	28
3.3 Meerjarig risico.....	32
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen .....	33
3.5 Financiering .....	34
3.6 Verbonden partijen.....	35
<b>4. Begroting 2026 WSP Dongemond</b> .....	<b>36</b>
4.1. Algemeen.....	36
4.2. Begroting 2026 WSP Dongemond .....	36
4.3. Toelichting op begroting WSP en verdeling gemeentelijke bijdrage .....	37
<b>Bijlage 1: Voorlopige bijdrage per gemeente voor MidZuid</b> .....	<b>40</b>
<b>Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten</b> .....	<b>42</b>
<b>Bijlage 3: Begroting naar taakvelden</b> .....	<b>45</b>
<b>Bijlage 4: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo</b> .....	<b>46</b>

# 1. Algemene toelichting op de begroting

## **Inleiding**

Hierbij ontvangt u de begroting 2026 met daarin opgenomen de meerjarenraming 2026 tot en met 2029. In deze begroting zijn de meest recente ontwikkelingen en verwachtingen meegenomen. In tegenstelling tot voorgaande jaren is in deze begroting al rekening gehouden met de verwachte indexeringen van lonen en kosten op basis van de septembercirculaire 2024.

Momenteel lopen we op bestuurlijk en ambtelijk niveau een proces over de strategische toekomstvisie van MidZuid 2026-2032. Tijdens het proces over de strategische toekomstvisie van MidZuid kijken we naar de huidige en toekomstige taakuitvoering van MidZuid voor de vier gemeenten en komen we tot een bedrijfsplan MidZuid 2026-2032. We maken daarmee ook de ambities van de diverse gemeenten inzichtelijk.

Zo komt er inzicht in de doelgroepen en aantallen medewerkers die de komende jaren gebruik gaan maken van de infrastructuur van MidZuid. Met de daarbij behorende meerjarige financiële afspraken.

Met het bedrijfsplan MidZuid 2026-2032 leggen we de basis voor langjarige afspraken zodat er stabiliteit geboden wordt door de vier gemeenten met duidelijke momenten wanneer afspraken herzien kunnen worden. Daarmee werken we toe naar een meer stabiele en voorspelbare situatie in de financiële lasten voor MidZuid en de deelnemende gemeenten, waarbij solidariteit het uitgangspunt is en blijft onderling.

Ruimte is er voor individuele gemeenten om meer dienstverlening af te nemen tegen een duidelijke kostprijsberekening.

## **Ontwikkelingen bij MidZuid**

In 2016/2017 is door de raden van alle deelnemende gemeenten unaniem ingestemd met de notitie 'Mensenwerk is de basis'. Daarmee heeft MidZuid de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de Wsw en Beschut Werk, activiteiten te ontwikkelen mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Met het document over de basistaken van MidZuid is dit in 2023 bevestigd, waarmee er ook duidelijkheid is over Beschut Werk, wat de basis is voor de toekomstige huisvesting.

In het najaar van 2024 is Berenschot in opdracht van het bestuur en directie MidZuid gestart met een onderzoek naar de strategische toekomstscenario's.

Hieruit komen een aantal uitgangspunten die door het bestuur zijn vastgesteld en waar het toekomstscenario aan zal moeten voldoen.

Deze uitgangspunten zijn:

1. Voor de vier deelnemende gemeenten staat centraal het doel een goede dienstverlening aan inwoners te leveren. Dat betekent dat geredeneerd wordt vanuit het belang van de individuele inwoner, dit bepaalt de benodigde ondersteuning.
2. MidZuid moet een financieel gezond bedrijf zijn. De vier gemeenten zijn als eigenaar van MidZuid verantwoordelijk voor een langjarig financieel deugdelijk beleid. Dit betekent dat de bedrijfsvoering voor meerdere jaren gegarandeerd is en dat afspraken worden gemaakt wanneer keuzes weer kunnen worden herzien.
3. De gemeenten verdelen de lusten en lasten eerlijk en zijn hierbij solidair. Solidariteit ziet op de activiteiten met een gemeenschappelijk karakter of activiteiten die het collectief ten goede komen (bijv. TINT). Wanneer extra taken worden afgenomen door één of meerdere gemeenten, wordt hiervoor een reële kostprijs berekend inclusief overhead.
4. De vier gemeenten brengen de WSW en beschut werken in principe 1 op 1 over naar MidZuid. Uitzonderingen zijn mogelijk wanneer dit in het belang van de inwoner is, bijvoorbeeld voor inwoners die aan de rand van Dongemond wonen en voor wie het logistiek verstandiger is om bij een andere aanbieder te werken, of inwoners voor wie de aangeboden werksoorten ongeschikt zijn. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om het doorverwijzen naar een andere aanbieder voor beschut werkplek in overleg met MidZuid te doen.
5. Ten aanzien van de activiteiten van het Ontwikkelbedrijf MidZuid, maken de vier gemeenten langjarige afspraken over het percentage dat zij inbrengen op deze activiteiten. Deze percentages zijn een afgeleide van de percentages die zij nu ook onderbrengen bij MidZuid.
6. Gemeenten die daarnaast andere taken willen laten uitvoeren door MidZuid maken hierover individuele afspraken (met in achtname van punt 3).
7. Bovenstaande afspraken vormen voor gemeenten de basis bij de doorberekening van één of meerdere modellen in de vorm van een businesscase. Hiervoor wordt een opdracht gegeven door het algemeen bestuur, na discussie/beraadslaging in een vergadering van het algemeen bestuur.

Als het ware vormen deze uitgangspunten het richtsnoer voor het uiteindelijke scenario dat zich vertaalt in het bedrijfsplan MidZuid 2026-2032. Doel is om in het 3e kwartaal van 2025 het bedrijfsplan MidZuid vast te stellen.

### **Huisvesting.**

Het thema huisvesting is weer verbonden aan het bedrijfsplan 2026-2032. In de afgelopen jaren is de huisvesting van MidZuid onderwerp van discussie geweest. In 2023 is door het algemeen bestuur het besluit tot een voorgenomen besluit sloop/nieuwbouw genomen. De

gemeenteraden van de vier gemeenten zijn afzonderlijk geïnformeerd over de stand van zaken en als vervolg daarop hebben er ook afzonderlijke debatraden plaatsgevonden bij de gemeenten. Een definitief besluit is er in 2024 niet genomen. Dit vanwege het ontbreken van een duidelijke meerjarenvisie en financieel zwaar weer bij een paar gemeenten. In de meerjarenraming 2025-2028 zijn vorig jaar wel de gevolgen meegenomen voor het op niveau brengen van het huidige gebouw naar de wettelijke eisen op het gebied van verduurzaming. Dit is voor het eerst zichtbaar in het jaar 2028 en zal nu ook zichtbaar zijn in het jaar 2029. Na vaststelling van het bedrijfsplan MidZuid 2026-2032 zal huisvesting weer worden opgepakt om tot definitieve besluitvorming te komen.

### ***Circulariteit***

In het kader van circulariteit zien we in het afgelopen jaar een nieuwe markt ontstaan binnen de regio Dongemond waar we als MidZuid op acteren door het oprichten van een circulair ambachtscentrum. Kleding is hier met kledingsortering en de kledingverkoop via onze winkel "Flinstering" de eerste loot aan deze stam. Voor twee van de vier gemeenten wordt momenteel kleding ingezameld en hopelijk zal dit de komende jaren uitbreiden. In het verlengde van de kleding zal een naaiatelier worden geopend om zo weer meer ontwikkelmogelijkheden en werksoorten aan te kunnen bieden.

Naast kleding zal het ambachtscentrum worden uitgebreid met een fietsenwerkplaats en een circulariteitsacademie waarin partners van het Circulair AmbachtsNetwerk (CAN) zich zullen presenteren. Hiermee wordt MidZuid een plek waar circulariteit een gezicht krijgt en waar van ideeën werk maakt wordt. Er ontstaan zo ook nieuwe mogelijkheden op het gebied van participatie.

In het verlengde hiervan willen we ook dat we in onze eigen bedrijfsvoering zo duurzaam mogelijk opereren indien dit kan en niet tot excessieve kostenverhogingen leidt. Zo zien we een steeds verdere elektrificering van ons materiaal en wagenpark.

### ***TINT ondersteunt hogere participatiegraad***

Als gastheer van de TINT wordt inclusieve technologie meer en meer onderdeel van MidZuid als ondersteunend hulpmiddel in het beter kunnen inzetten van medewerkers op hun talenten, waardoor zij hoogwaardiger werk kunnen verrichten.

TINT West Brabant zal in 2025 met de drie werkontwikkelbedrijven in West-Brabant en opleiders Curio en Avans een duidelijker gezicht krijgen bij werkgevers. Ook in Brabants verband is er een start gemaakt om kennis te delen en wellicht gezamenlijk ontwikkelcapaciteit te werven. TINT heeft voor de komende jaren tot en met 2027 financiering voor de basisinfrastructuur om projecten mogelijk te maken via de regiodeal.

### ***Veranderende doelgroep***

Ten aanzien van het aantal medewerkers uit de verschillende doelgroepen wordt verwacht dat de lijn, die na de invoering van de Participatiewet is ingezet, zich de komende jaren

doorzet. Zeker nu we met het bestuur daarin belangrijke uitgangspunten hebben bepaald die een bedrijfsplan met een gezond financieel meerjarenperspectief tot een reële optie maken. Alle gemeente zitten met nieuw beschut op de landelijke taakstellingen of zelfs daarboven. Ten aanzien van de Participatiewet zien we dat de instroom achter blijft door onvoldoende middelen van de Rijksoverheid waardoor veel trajecten op het gebied van leerwerken, arbeidsactivering, stages vanuit PRO/VSO/scholen zich niet om kunnen zetten naar daadwerkelijke dienstverbanden. Dit betekent dat mensen terugvallen op een toekomst zonder duidelijk perspectief. Iets waar we in gezamenlijkheid met het bestuur ons ten volle bewust van zijn.

We zien daarnaast als werkontwikkelbedrijf de afgelopen jaren de doelgroep veranderen. Met name de begeleidingscomponent van de medewerkers is in de afgelopen jaren toegenomen. In de laatste cijfers over 2024 zien we dat naast de aantallen medewerkers die zich ontwikkelen naar zelfstandiger werken, de zogenaamde trap-op, ook een even groot aantal medewerkers de "trap-af" gaan naar een meer beschutte werkomgeving. En ook van participatie naar arbeidsmatige dagbesteding. Tevens zien we dat medewerkers zich in een steeds sneller wordende wereld begeven die meer vraagt van hen. Met daarbij een arbeidsvoorwaardelijk pakket hetgeen geen vetpot is en ook dit jaar weer voor een deel zelfs achteruitgang in salaris betekende.

Daar staat een groei van het aantal medewerkers via de doelgroepen Beschut Werk en andere participatiebanen tegenover. In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de uitgangspunten voor 2025 e.v., zowel voor Beschut Werk als voor participatiebanen gehaald kunnen worden. Daarnaast wordt blijvend ingezet op andere instrumenten, zoals leerwerken, om zo veel mogelijk mensen te ondersteunen om aan het werk te komen. Echter is in 2025 en 2026 op basis van de huidige verwachtingen een krimp zichtbaar in de totale omvang van deze medewerkers. Toch wordt er door onderzoeksbureau Berenschot op langere termijn wel een groei verwacht van het aantal mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. De vraag is echter of er voldoende middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen om deze inwoners mee te kunnen laten doen.

Om op deze ontwikkelingen in te kunnen spelen hebben we de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in het ontwikkelbudget en worden alle leidinggevende lagen opgeleid. Van teamleider tot werkbegeleiders en hun assistenten. Hiervoor is een kenniscentrum opgericht van leidinggevend en HR om tot een jaarlijks goed curriculum te komen.

Ook op het directe contact met medewerkers is en wordt extra geïnvesteerd via de functionerings- en beoordelingsgesprekken en maandelijkse werkoverleggen.

We zullen ook de komende jaren hier fors op moeten blijven investeren opdat de begeleidingsvaardigheden op orde blijven en kennis over onze doelgroepen actueel blijft.

### **Vorming Regionaal Werkcentrum in de arbeidsmarktregio**

In de arbeidsmarktregio West-Brabant wordt er door de 14 gemeenten, UWV, Curio, Avans, VNO-NCW en de werkontwikkelbedrijven samengewerkt en worden afspraken gemaakt over beleid en uitvoering inzake de programmalijnen uit de meerjarenagenda en de vorming van een Regionaal Werkcentrum.

MidZuid vertegenwoordigd de drie werkontwikkelbedrijven in het Regionaal Beraad, het nieuwe bestuur van de arbeidsmarktregio West-Brabant.

### **De begroting 2026 in cijfers**

In januari 2025 heeft het dagelijks bestuur de herziene begroting 2025 vastgesteld om aan te bieden aan de colleges van de deelnemende gemeenten. Zoals hiervoor al is opgemerkt zijn de cijfers in de begroting 2026 in lijn met de meerjarencijfers uit de herziene begroting 2025, waarbij deze is geïndexeerd en geactualiseerd voor wat betreft de netto-omzet. In de huidige begroting wordt uitgegaan van het in stand houden van het huidige pand met een beperkte investering om aan de eisen van energielabel-C te voldoen. Ook de voorziening van het meerjarig onderhoudsplan is hierop gebaseerd. In de meerjarenraming is in 2028 en 2029 een stijging van de gemeentelijke bijdrage zichtbaar. Deze hangt samen met de investeringen die in 2028 staan gepland om het huidige pand tijdig naar energielabel-A te krijgen.

Vanaf 2015 zijn er vastgelegde afspraken over de opbouw en de verdeelsleutels gemeentelijke bijdrage voor de begroting en de meerjarenraming. Deze afspraken kennen een basis in collectiviteit en solidariteit, met een heldere verrekening over de zogeheten vaste lasten, maar ook een ontwikkeling richting een individuele verrekening per gemeentelijke opdrachtgever voor participatieactiviteiten. Het dagelijks bestuur heeft in november 2016 het uitgangspunt vastgelegd dat de (meerjaren)begrotingen vanaf 2017 sluitend moeten zijn. Dit uitgangspunt heeft consequenties voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. In de voorliggende begroting betekent dit dat bij het bepalen van de gemeentelijke bijdrage, naast het subsidieresultaat Wsw en vaste lasten, ook de overige posten uit de begroting worden betrokken.

### **Verwacht resultaat jaarrekening 2024**

Voor 2024 was een negatief resultaat begroot. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 werd voorzien dat het resultaat 2024 lastig te halen zou zijn. Uiteindelijk leveren de inspanningen gedurende 2024 wel een resultaat op dat boven de begroting eindigt. De gerealiseerde bezuinigingen uit het verleden hebben geleid tot een structureel betere financiële bedrijfsvoering, maar door onder andere de inflatie en stijging van de minimumlonen en forse aanpassingen in de cao's ging deze in aanloop naar 2024 volledig teniet, wat resulteerde in hoge noodzakelijke indexeringen. Samen met onze stakeholders hebben we deze noodzakelijke indexeringen kunnen realiseren. Daarnaast bleek de

meicirculaire voor SW-bedrijven extra positief, doordat er eenmalig € 63,9 miljoen beschikbaar is gekomen voor SW-bedrijven om de infrastructuur te versterken. Derhalve vertoont de concept-jaarrekening 2024 een beter resultaat dan begroot, zijnde € 312.000, welke noodzakelijk is om de reserves weer tot een noodzakelijk niveau aan te kunnen vullen. In de begroting 2026 is met de structurele effecten uit de jaarcijfers 2024 rekening gehouden.

### **Recente ontwikkelingen**

Voor 2026 speelt vooral de afschaffing van de transitievergoeding per 1 juli 2026 voor medewerkers die ziek uit dienst gaan een grote rol. Bij MidZuid werken veel mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Eén van die kwetsbaarheden kan ook gezondheid zijn. We zien dat veel mensen het niet redden om door te werken tot hun pensioenleeftijd en vroegtijdig ziek uit dienst gaan. Dit resulteert in enorme uitgaven aan transitievergoedingen welke oplopen tot jaarlijks boven de € 300.000. In 2026 komen deze dan voor een half jaar ten laste van MidZuid en vanaf 2027 voor een volledig jaar. Dit betekent een forse extra last voor MidZuid. De uitstroom van de Wsw gaat door, mede als gevolg van gunstige regelingen om minder te gaan werken of eerder volledig te stoppen, die in de cao SW zijn opgenomen. Hierdoor komt de productiecapaciteit onder druk te staan en daarmee het resultaat van de bedrijfsvoering. Deze ontwikkelingen worden meegenomen in het hiervoor genoemde onderzoek dat door Berenschot wordt uitgevoerd.

## 2. Begroting 2026 en meerjarenraming

### 2.1 Uitgangspunten voor de begroting

Bij het samenstellen van de begroting 2026 en meerjarenraming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

#### **Opzet van de begroting**

De begroting van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA (GR WAVA) heeft primair betrekking op de activiteiten en financiën van GR WAVA zelf. De bedrijfsactiviteiten vinden echter in belangrijke mate plaats binnen de 100% dochter van GR WAVA: MidZuid B.V. In de begroting wordt wel duidelijk onderscheid gemaakt tussen beide rechtspersonen. Dit betekent dat de (formele) begrotingscijfers uitsluitend betrekking hebben op de GR WAVA. Het verwachte resultaat van MidZuid B.V. komt in de begroting van GR WAVA tot uitdrukking in één begrotingspost: het operationeel resultaat. Om ook inzicht te verschaffen in de begrote cijfers van MidZuid B.V. is in de toelichting op de begroting een geconsolideerde begroting van GR WAVA en MidZuid B.V. (met toelichting) opgenomen. De begroting is opgesteld rekening houdende met de meest recente regels op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV). De activiteiten waarop de begroting betrekking heeft, vinden plaats in één programma: werk en re-integratie.

#### **Financiële uitgangspunten**

In de herziene begroting 2025 die in december 2024 door het dagelijks bestuur is vastgesteld en aangeboden is aan de colleges, zijn ook de meerjarencijfers 2026 e.v. opgenomen. Aangezien de ontwikkelingen hard gaan sinds het moment van opstellen van de herziene begroting 2025 zijn de cijfers op onderdelen geactualiseerd waar het gaat om omzet ontwikkelingen. Verder vormen de meerjarencijfers uit deze herziene begroting de basis voor de begroting 2026 en zijn zowel de kosten als de opbrengsten naar het prijspeil van 2026 gebracht op basis van de indexeringsverwachtingen uit de septembercirculaire 2024. Voor 2028 e.v. zijn de kosten om het huidige pand naar energielabel-A te krijgen opgenomen. De loonkosten en de subsidieopbrengsten voor de Wsw zijn niet geïndexeerd, omdat deze aan elkaar gekoppeld zijn en deze muteren aan de hand van de komende circulaire. Een belangrijke opbrengstpost vormt de rijkssubsidie Wsw. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. In deze begroting zijn de laatst bekende cijfers van het Rijk aangehouden op basis van de septembercirculaire 2024. De (financiële) uitgangspunten die betrekking hebben op de diverse begrotingsposten zijn nader in detail uitgewerkt in bijlage 2, waarnaar wordt verwezen. Verdere bijzondere ontwikkelingen worden eind 2025 in de herziene begroting 2026 meegenomen.

## **Visie, missie en gemeentelijke bijdrage**

Vanuit de vastgestelde visie en missie vervult de GR WAVA (hierna: WAVA) voor haar vier deelnemende gemeenten een publieke opdracht in een private omgeving. Deze opdracht luidt: mensen naar duurzaam passend werk begeleiden en dat zo efficiënt mogelijk doen. Ze voelen zich en zijn daardoor waardevol onderdeel van de maatschappij.

Dit leidt tot 3 uitgangspunten:

- Het ontwikkelen van mensen is leidend, dat betekent dat wij medewerkers zo hoog mogelijk plaatsen op de werkladder en binnen een trede hun loonwaarde of toegevoegde waarde optimaliseren.
- Om dit te behalen werken we duurzaam samen met onze partners en dat betekent:
  - o We maken heldere afspraken over prijs en kwaliteit op basis van marktconforme tarieven en loonwaarden van medewerkers.
  - o We maken heldere afspraken over de begeleiding en ondersteuning op de werkvloer.
  - o We zorgen voor een prettige en veilige werkomgeving voor medewerkers, conform de wettelijke eisen.
- Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten die MidZuid uitvoert samen budgettair neutraal verloopt en dat de gemeentelijke bijdrage zoveel als mogelijk wordt beperkt. Zie in dit kader ook hetgeen in hoofdstuk 1 over de gemeentelijke bijdrage is opgemerkt, alsmede de financiële uitgangspunten die zijn opgenomen in bijlage 2.

## 2.2 Begroting 2026 GR WAVA

Bedragen \* € 1.000

	Begroting 2024 herzien	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 herzien	Begroting 2026
<b>Subsidieresultaat wsw</b>					
Rijkssubsidie	12.548	13.559	11.904	12.205	11.906
Begeleid werken	-778	-916	-803	-947	-975
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.770	12.643	11.101	11.258	10.931
Personeelslasten (na aftrek LIV compensatie)	-11.783	-11.742	-11.177	-11.658	-11.194
Vervoer doelgroep	-212	-222	-195	-172	-157
Totaal personeelskosten ca.	-11.995	-11.964	-11.372	-11.830	-11.351
Subsidieresultaat wsw	-225	680	-271	-572	-420
<b>Nieuw beschut</b>					
Loonkostensubsidies	1.515	1.338	1.700	1.811	1.981
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV compensatie)	-3.011	-2.665	-3.401	-3.404	-3.829
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.496	-1.327	-1.702	-1.593	-1.848
Begeleidingsvergoedingen	1.184	1.288	1.326	1.341	1.539
Saldo nieuw beschut	-312	-39	-375	-252	-310
<b>Nieuwe doelgroepen (P-wet)</b>					
Loonkostensubsidies	940	982	1.027	1.187	1.285
Personeelslasten	-2.293	-2.203	-2.556	-2.806	-3.037
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.353	-1.221	-1.529	-1.619	-1.752
Begeleidingsvergoedingen	413	509	450	534	590
Saldo nieuwe doelgroepen	-940	-712	-1.079	-1.085	-1.162
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.477	-72	-1.725	-1.909	-1.892
<b>Vaste lasten WAVA</b>					
Gebouw	-828	-841	-851	-833	-920
Huuropbrengst derden	185	200	62	162	166
Doorbelast gebruik gebouwen	580	580	597	597	610
Rente lening BNG	-146	-81	-197	-168	-218
Energie	-217	-279	-223	-223	-229
Vaste lasten	-425	-422	-613	-465	-590
<b>Overhead</b>					
Personeelskosten	-	-	-	-	-
Doorbelasting naar MidZuid B.V.	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-
<b>Overige bedrijfskosten</b>	-22	-1.739	-22	-35	-35
Doorbetaling bijdrage GR WAVA aan MidZuid B.V.				-1.875	-2.025
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	-749	195	-822	963	906
<b>Onvoorzien</b>	-100	-	-100	-100	-100
<b>Resultaat voor gemeentelijke bijdrage</b>	-2.774	-2.037	-3.282	-3.421	-3.736
<b>Rijksbijdrage en Impulsbudget sociale infrastructuur</b>				375	375
<b>Gemeentelijke bijdrage</b>	2.491	2.491	3.282	3.046	3.360
<b>Resultaat excl. incidentele baten en lasten</b>	-283	454	-	-	-
<b>Incidentele baten en lasten</b>	-	-	-	-	-
<b>Resultaat exploitatie WAVA</b>	-283	454	-	-	-

<sup>1)</sup> Betreffen de cijfers 2024 op basis van de concept-jaarrekening excl. WSP

## 2.3 Meerjarenperspectief 2026-2029 GR WAVA

Bedragen \* € 1.000

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2025 herzien	2026	2027	2028	2029
<b>Subsidieresultaat wsw</b>					
Rijkssubsidie	12.205	11.906	11.498	11.255	10.756
Begeleid werken	-947	-975	-1.007	-1.036	-1.070
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.258	10.931	10.491	10.219	9.687
<b>Personeelslasten (na aftrek LIV compensatie)</b>					
Vervoer doelgroep	-11.658	-11.194	-10.729	-10.356	-9.684
Totaal personeelskosten ca.	-172	-157	-143	-133	-118
	-11.830	-11.351	-10.872	-10.489	-9.803
Subsidieresultaat wsw	-572	-420	-381	-270	-116
<b>Nieuw beschut</b>					
Loonkostensubsidies	1.811	1.981	2.131	2.281	2.432
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV compensatie)	-3.404	-3.829	-4.118	-4.407	-4.697
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.593	-1.848	-1.987	-2.126	-2.265
Begeleidingsvergoedingen	1.341	1.539	1.655	1.773	1.890
Saldo nieuw beschut	-252	-310	-332	-353	-375
<b>Nieuwe doelgroepen (P-wet)</b>					
Loonkostensubsidies	1.187	1.285	1.349	1.412	1.475
Personeelslasten	-2.806	-3.037	-3.185	-3.334	-3.482
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.619	-1.752	-1.836	-1.921	-2.007
Begeleidingsvergoedingen	534	590	619	648	677
Saldo nieuwe doelgroepen	-1.085	-1.162	-1.217	-1.274	-1.331
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.909	-1.892	-1.930	-1.897	-1.822
<b>Vaste lasten WAVA</b>					
Gebouw	-833	-920	-920	-1.134	-1.134
Huuropbrengst derden	162	166	166	166	166
Doorbelast gebruik gebouwen	597	610	610	610	610
Rente lening BNG	-168	-218	-252	-406	-406
Energie	-223	-229	-229	-229	-229
Vaste lasten	-465	-590	-624	-993	-993
<b>Overhead</b>					
Personeelskosten	-	-	-	-	-
Doorbelasting naar MidZuid B.V.	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-
<b>Overige bedrijfskosten</b>					
	-35	-35	-35	-35	-35
Doorbetaling bijdrage GR WAVA aan MidZuid B.V.	-1.875	-2.025	-2.164	-2.303	-2.442
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	963	906	1.028	1.151	1.298
<b>Onvoorzien</b>	-100	-100	-100	-100	-100
<b>Resultaat voor gemeentelijke bijdrage</b>	-3.421	-3.736	-3.824	-4.177	-4.093
<b>Rijksbijdrage en Impulsbudget sociale infrastructuur</b>	375	375	375	375	375
<b>Gemeentelijke bijdrage</b>	3.046	3.360	3.449	3.802	3.718
<b>Resultaat excl. incidentele baten en lasten</b>	-	-	-	-	-
<b>Incidentele baten en lasten</b>	-	-	-	-	-
<b>Resultaat exploitatie WAVA</b>	-	-	-	-	-

## 2.4 Toelichting op de begroting 2026 en meerjarenraming

Zoals hiervoor is opgemerkt betreft deze begroting de GR WAVA. In de begroting zijn daarom uitsluitend de posten opgenomen die betrekking hebben op de GR WAVA. Hierna wordt in eerste instantie een toelichting gegeven op deze posten. Daarna wordt een overzicht gegeven van de geconsolideerde cijfers van GR WAVA en MidZuid B.V. en wordt, voor zover dat niet al is gebeurd in het kader van de begroting van de GR WAVA, een nadere toelichting op enkele geconsolideerde posten gegeven.

Bij de financiële ontwikkelingen in meerjarenperspectief kan het volgende worden opgemerkt. Met name het subsidieresultaat over de komende jaren vertoont een positieve ontwikkeling, wat wordt veroorzaakt door een stijgende subsidie van het Rijk per arbeidsjaar (AJ). Deze ontwikkeling vertaalt zich langjarig niet door in de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Dit heeft te maken met de ontwikkeling van beschikbare arbeidsomvang, de loonontwikkeling van de doelgroep medewerkers, de sterke stijging van de automatiseringskosten, de hogere rente die jaarlijks resulteert in een lastenverzwaring ten opzichte van het voorgaande jaar en gestegen onderhoudskosten waarvoor liquide middelen aangetrokken moeten worden welke direct resulteren in een stijging van de rentelast. Hier staat tegenover dat er in de begroting is uitgegaan van een stabilisering van de energielasten vanaf 2025 en dat deze voor de jaren daarna in stand blijft. De uitstroom van de Wsw ligt op een iets hoger niveau dan eerdere jaren, doordat er steeds meer mensen op basis van aantrekkelijke regelingen in de cao-SW in aanmerking komen voor vermindering van arbeidsuren, dan wel het volledig eerder stoppen met werken. Ook de komende jaren gaat een behoorlijke groep Wsw-medewerkers met pensioen/RVU, waarbij verwacht wordt dat de instroom dit in die periode niet compenseert. Hierdoor komt de productiecapaciteit verder onder druk te staan en daarmee het resultaat van de bedrijfsvoering. Naar dit strategische vraagstuk wordt binnen het lopende Berenschot onderzoek gekeken.

### **Subsidieresultaat Wsw**

Het subsidieresultaat Wsw bestaat uit het verschil tussen de loonkosten van de medewerkers met een sw-indicatie en de rijkssubsidie Wsw. Aangezien de rijkssubsidie lager is dan de loonkosten is sprake van een negatief subsidieresultaat.

Volgens de septembercirculaire 2024 bedraagt voor 2026 het bedrag per AJ € 39.165; In de jaren erna wordt tevens een lichte stijging van dit bedrag verwacht, mede dankzij de loon- en prijscompensatie. De personeelskosten van de Wsw-medewerkers zijn gebaseerd op de verwachte omvang van de formatie en daarbij is rekening gehouden met de verwachte prijsontwikkeling (zie ook toelichting in bijlage 2, financiële uitgangspunten). Door de lichte stijging in het bedrag per AJ en doordat het aantal Wsw-medewerkers landelijk harder afneemt dan de daling van het totaalbudget, is er meerjarig sprake van een verbetering van het subsidieresultaat.

De personeelskosten van de Wsw-medewerkers en de toerekening van de subsidie voor Wsw-medewerkers die begeleid werken zijn gebaseerd op de volgende jaargemiddelden:

Uitgedrukt in fte:

	<b>Begroting</b>			
	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>
Gemiddeld aantal fte in dienst bij WAVA	266,4	246,8	233,4	213,8
Gemiddeld aantal fte begeleid werken	24,2	24,2	24,2	24,2

Uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ):

	<b>Begroting</b>			
	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>
Gem aantal AJ in dienst bij WAVA	274,9	254,6	240,9	220,7
Gem aantal AJ begeleid werken	24,9	24,9	24,9	24,9

### **Nieuw beschut**

De kosten en opbrengsten zijn voor wat betreft de begroting 2026 gebaseerd op het aantal medewerkers nieuw beschut werk volgens een publicatie van het Rijk van eind 2023, met de te realiseren aantallen ultimo 2024. Voor de jaren erna is het aantal gebaseerd op de budgetontwikkeling/ingroeiregeling genoemd in de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer inzake de Uitvoering en evaluatie Participatiewet van juli 2019. In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het aantal medewerkers nieuw beschut werk (o.b.v. 31 uur per week) weergegeven.

Medewerkers nieuw beschut	<b>Begroting</b>			
	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>
Gemiddelde jaarlijkse taakstelling	130	139	149	159

Uit het financieel meerjarenperspectief blijkt dat er sprake is van een negatief resultaat op Beschut Werk. Hierdoor ontstaat ten onrechte het beeld dat meer Beschut werkplekken direct leidt tot een lager resultaat voor MidZuid. Door de inzet van deze medewerkers wordt er namelijk ook omzet gerealiseerd binnen de PMC's en verdienen zij hun resterende subsidieresultaat (grotendeels) terug.

## Participatiebanen

Naast de Wsw en Beschut Werk wordt in de begroting uitgegaan van het aanbieden van participatiebanen (P-banen) aan mensen die óf binnen de eigen organisatie (PMC's) werken óf worden gedetacheerd.

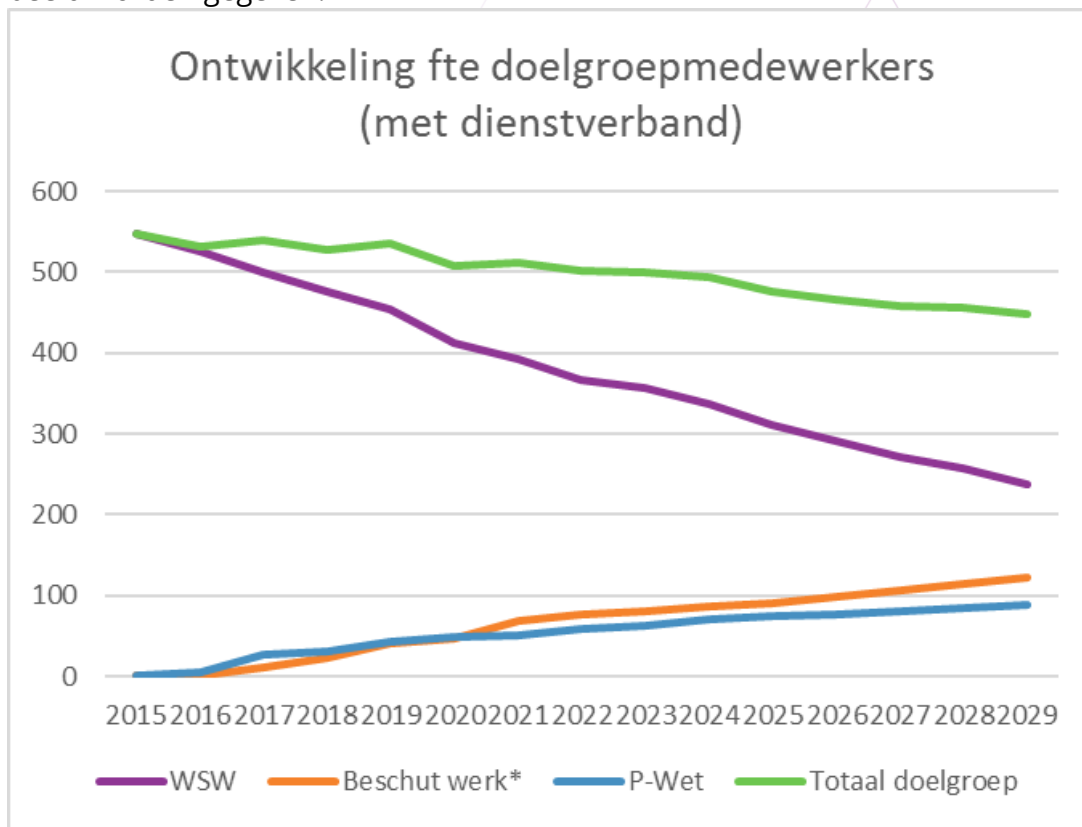
Uitgegaan wordt van een groeiende groep in de komende jaren volgens onderstaand overzicht.

	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Gemiddeld aantal medewerkers met P-baan	102	107	112	117

Hierbij wordt rekening gehouden met de stijging in P-banen op basis van de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Als mensen vanuit een bijstandsuitkering in dienst komen via een participatiebaan, dan leidt dit voor de betrokken gemeente tot een besparing van de uitkeringslasten (verschil tussen uitkering en loonkostensubsidie), waarbij de vergoeding voor loonkostensubsidie op basis van realisatie gecompenseerd wordt.

## Ontwikkeling aantal doelgroepmedewerkers (fte)

Van de verwachte ontwikkeling in de omvang van de diverse doelgroepen kan het volgende beeld worden gegeven.



Uit dit overzicht blijkt een geleidelijke teruggang in het aantal Wsw-medewerkers, die echter grotendeels wordt opgevangen door instroom van medewerkers uit de nieuwe doelgroepen Beschut Werk en P-wet. De terugval in 2020 is direct gerelateerd aan de coronacrisis.

### **Vaste lasten**

In de meerjarencijfers zien we de vaste lasten verder oplopen. We verwachten dat de energielasten op het huidige niveau stabiliseren, maar door de rentestand die hoger is dan de rentepercentages waartegen de lopende leningen zijn afgesloten zien we dat de totale rentelast jaarlijks toeneemt als het gevolg van herfinancieringen van deze leningen. De diverse groot onderhoud posten zijn steeds doorgeschoven en er wordt al een paar jaar alleen het echt noodzakelijke groot onderhoud uitgevoerd. Dit heeft de laatste jaren wel als bijeffect dat de incidentele onderhoudskosten stijgen. Bij de actualisering van het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) bleek dat de jaarlijkse reservering verhoogd moet worden, om op lange termijn de onderhoudskosten te kunnen dekken. Deze begroting is op het meest actuele MJOP opgesteld. Ondanks de afwachting van de besluitvorming over huisvesting zien we wel dat een groot deel van de huurders die zijn weggevallen toch weer worden ingevuld. In de begroting wordt er nog steeds vanuit gegaan dat de stijging die voor 2025 is begroot wordt gerealiseerd en dat daarmee de hogere huuropbrengst meerjarig kan worden vastgehouden. De doorbelasting van de vaste lasten aan de PMC's is gemaximeerd op € 610.448 voor 2026. Hier zit de gedachte achter, dat een overcapaciteit aan ruimte niet ongelimiteerd doorbelast kan worden aan de PMC's. Dat risico ligt bij de GR WAVA. Derhalve resteert er daar een kostenpost voor vaste lasten. De rentelast wordt meerjarig geraamd op het huidige van 3,5% (eind 2021 nog 0,17%) per vervaldatum van de toekomstige leningen. Voor 2026 is dit effect € 33.000 die jaarlijks nog verder op loopt. Ervan uit gaande dat alle leningen uiteindelijk op 3,5% zijn gefinancierd. Met daarbij het risico dat de rente ook nog verder kan oplopen. Voor eind 2027 is meegenomen dat er een extra lening van € 4.000.000 wordt aangetrokken om in 2028 het pand op energielabel-A te krijgen. Deze extra rentelast en de afschrijving op deze investering komt in de meerjarenraming in 2028 en 2029 tot uiting.

### **Overhead**

De overhead heeft betrekking op de loonkosten van reguliere medewerkers die een ambtelijke dienstbetrekking hebben binnen de GR WAVA. Op dit moment zijn er geen medewerkers onder deze regeling in dienst. Zij waren werkzaam in (staf)functies die vallen binnen de definitie van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (hierna: BBV) met betrekking tot overhead. In het BBV zijn enkele indicatoren specifiek voorgeschreven. Eén ervan betreft de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. Het verloop van dit kengetal is als volgt:

	Herziene		2027	2028	2029
	Begroting	Begroting			
	2025	2026			
Overhead in % totale lasten	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Aangezien de overhead in de GR WAVA uitsluitend de loonkosten van medewerkers met een ambtelijke dienstbetrekking omvat, zeggen de in de tabel opgenomen percentages niet zoveel. Een beter beeld van de werkelijke overhead kan worden gevormd op basis van de geconsolideerde cijfers van de GR WAVA en MidZuid B.V. Daarop wordt hierna nog nader ingegaan.

### **Overige bedrijfskosten**

Dit betreft de accountantskosten voor controle administratie en jaarrekening GR WAVA.

### **Operationeel resultaat**

Dit betreft per saldo het resultaat op de activiteiten die binnen MidZuid B.V. zijn uitgevoerd. Aan het einde van deze paragraaf wordt daarop nog afzonderlijk (per PMC) ingegaan. Het in de begroting opgenomen operationeel resultaat is wat hoger dan hierna vermeld in de geconsolideerde cijfers, omdat de overige bedrijfskosten van de GR WAVA ook in de geconsolideerde cijfers worden meegenomen.

### **Onvoorzien**

Deze post is, mede op aandringen van de provincie als toezichthouder, opgenomen om niet begrote bijzondere kosten op te kunnen vangen.

### **Gemeentelijke bijdrage**

Zoals hiervoor al is toegelicht is er sprake van een redelijk stabiele gemeentelijke bijdrage in 2026 en 2027. Dit is enerzijds omdat de meerjarenbegroting is opgesteld conform het prijspeil 2026 en er geen bijzondere kostenontwikkelingen worden voorzien. Verder gaan we ervan uit dat er in de resultaatsontwikkeling van MidZuid B.V. een stabilisatie optreedt, waarbij afname van de Wsw-medewerkers wordt opgevangen met een stabiele instroom van Beschut Werk en P-banen. Vanaf 2028 verandert dit beeld als gevolg van de investeringen in energiebesparende maatregelen om in het huidige pand te komen tot het energielabel-A.

### **Ontwikkeling EMU-saldo**

De cijfers met betrekking tot de ontwikkeling van het EMU-saldo zijn opgenomen in bijlage 4, waarnaar wordt verwezen.

### **Incidentele baten en lasten**

In de begrotingscijfers 2026 e.v. is geen sprake van een incidentele onttrekking aan de overige reserves. Verder zijn er geen incidentele baten en/of lasten opgenomen; de vermelde cijfers zijn derhalve allen structureel van karakter.

### **Geconsolideerde cijfers**

Zoals hiervoor al is opgemerkt vindt een belangrijk deel van de activiteiten plaats binnen MidZuid B.V. Deze activiteiten vertalen zich uiteindelijk in het operationeel resultaat zoals opgenomen in de begroting van de GR WAVA. Ter verbetering van het inzicht in deze post, zijn hierna de geconsolideerde begrotingscijfers van de GR WAVA en MidZuid B.V. opgenomen.

**Begroting WAVA en MidZuid B.V., geconsolideerd**

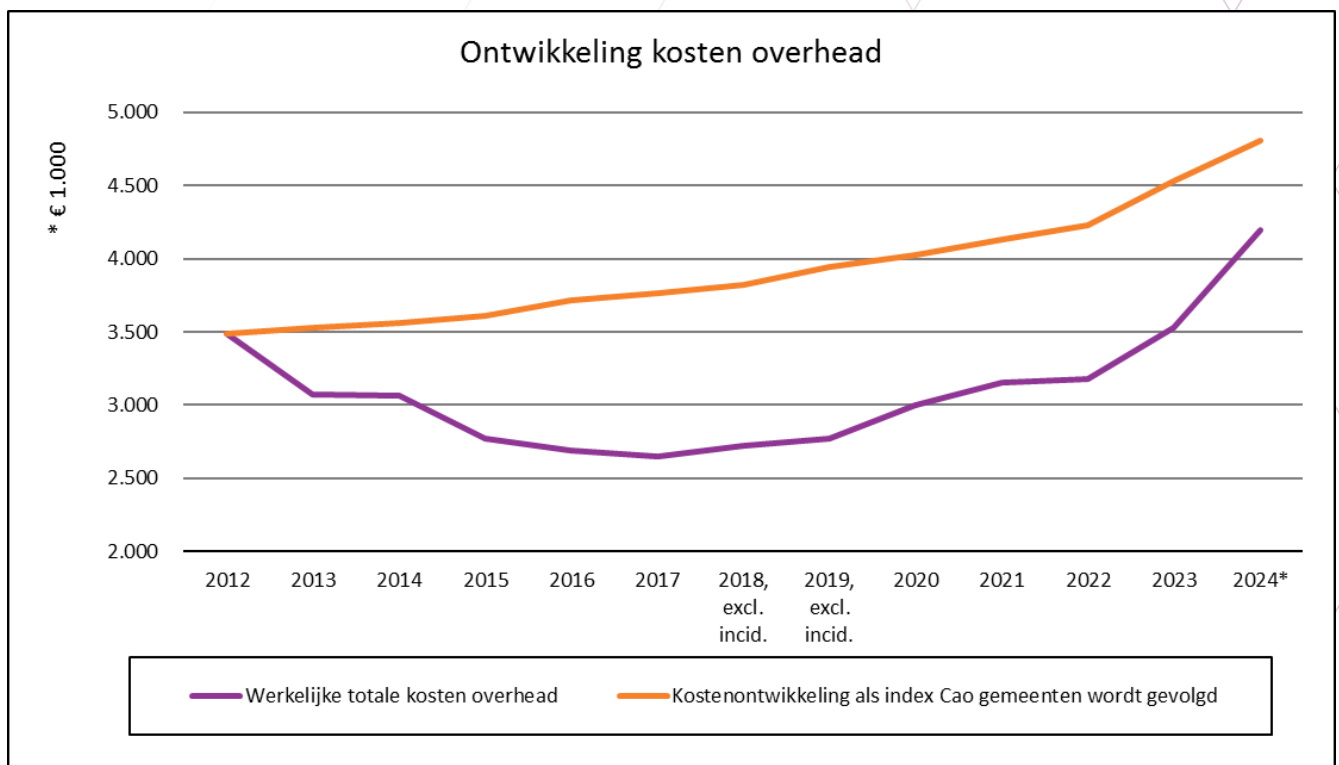
	Herziene	Meerjarenraming			
	begroting 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
<b>Subsidieresultaat wsw</b>					
Rijkssubsidie	12.205	11.906	11.498	11.255	10.756
Begeleid werken	-947	-975	-1.007	-1.036	-1.070
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.258	10.931	10.491	10.219	9.687
Personeelslasten (na aftrek LIV compensatie)	-11.658	-11.194	-10.729	-10.356	-9.684
Vervoer doelgroep	-172	-157	-143	-133	-118
Totaal personeelskosten ca.	-11.830	-11.351	-10.872	-10.489	-9.803
Subsidieresultaat wsw	-572	-420	-381	-270	-116
<b>Nieuw beschut</b>					
Loonkostensubsidies	1.811	1.981	2.131	2.281	2.432
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV compensatie)	-3.404	-3.829	-4.118	-4.407	-4.697
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.593	-1.848	-1.987	-2.126	-2.265
Begeleidingsvergoedingen	1.341	1.539	1.655	1.773	1.890
Saldo nieuw beschut	-252	-310	-332	-353	-375
<b>Nieuwe doelgroepen (P-wet)</b>					
Loonkostensubsidies	1.187	1.285	1.349	1.412	1.475
Personeelslasten	-2.806	-3.037	-3.185	-3.334	-3.482
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.619	-1.752	-1.836	-1.921	-2.007
Begeleidingsvergoedingen	534	590	619	648	677
Saldo nieuwe doelgroepen	-1.085	-1.162	-1.217	-1.274	-1.331
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.909	-1.892	-1.930	-1.897	-1.822
<b>Vaste lasten WAVA</b>					
Gebouw	-833	-920	-920	-1.134	-1.134
Huuropbrengst derden	162	166	166	166	166
Doorbelast gebruik gebouwen	597	610	610	610	610
Rente lening BNG	-168	-218	-252	-406	-406
Energie	-223	-229	-229	-229	-229
Vaste lasten	-465	-590	-624	-993	-993
<b>Overhead</b>					
Bedrijfskosten	-1.400	-1.429	-1.429	-1.429	-1.429
Indirect personeel	-2.452	-2.634	-2.630	-2.630	-2.630
Doorbelast gebruik gebouw	-154	-158	-158	-158	-158
Doorbelasting naar PMC's (en WSP MidZuid)	4.007	4.221	4.217	4.217	4.217
	0	-0	-0	-0	-0
<b>Exploitatieresultaat PMC's</b>					
Omzet (excl. begel.vergoedingen) incl.subs.BW	13.944	14.429	14.460	14.488	14.507
Kosten van de omzet	-3.834	-3.965	-3.974	-3.983	-3.993
Netto omzet	10.110	10.463	10.486	10.505	10.514
Loonkosten direct	-6.286	-6.621	-6.661	-6.697	-6.697
Doorbelast gebr. gebouw	-423	-433	-433	-433	-433
Beheerskosten	-384	-394	-394	-394	-394
Doorbelasting overhead	-3.961	-4.169	-4.169	-4.169	-4.169
Totaal kosten PMC's	-11.054	-11.616	-11.656	-11.692	-11.692
<b>Operationeel resultaat PMC's</b>	-947	-1.153	-1.170	-1.188	-1.179
<b>Onvoorzien</b>	-100	-100	-100	-100	-100
<b>Resultaat voor gemeentelijke bijdrage</b>	-3.420	-3.735	-3.824	-4.177	-4.093
<b>Rijksbijdrage en Impulsbudget sociale infrastructuur</b>	375	375	375	375	375
<b>Gemeentelijke bijdrage</b>	3.046	3.360	3.449	3.802	3.718
<b>Resultaat excl. incidentele baten en lasten</b>	-	-	-	-	-
<b>Incidentele baten en lasten</b>	-	-	-	-	-
<b>Te bestemmen resultaat operationeel</b>	-	-	-	-	-

## Toelichting op de geconsolideerde cijfers

Hierna worden nog enkele specifieke posten in het overzicht met geconsolideerde cijfers toegelicht, voor zover niet reeds toegelicht naar aanleiding van de begrotingscijfers van de GR WAVA.

### Overhead GR WAVA/MidZuid B.V.

De kosten van overhead zijn in de periode 2014 tot 2017 fors gedaald en daarna stabiel in lijn met de kostenstijging van de cao. Zie onderstaande grafiek (waarin de ontwikkeling in de overhead tevens is afgezet tegen de salariskostenontwikkeling volgens de cao Gemeenten). De stijging in 2024 heeft te maken met de fors gestegen ICT kosten, waaronder ook de ICT-beveiligingskosten. Daarnaast zijn de kosten van tijdelijke inhuur krachten fors hoger dan in andere jaren.



\*2024 o.b.v. voorlopige jaarcijfers

Inmiddels is de ondergrens van de kosten van overhead bereikt, aangezien verdere bezuinigingen de goede, professionele bedrijfsvoering in gevaar brengen. De kosten van overhead zullen zich naar verwachting in de komende jaren stabiliseren. Dit betekent overigens niet dat niet nauwlettend wordt bewaakt hoe de kosten zo beperkt mogelijk gehouden kunnen worden. De stijging in 2024 komt voort uit de tijdelijke vervanging van

personeel. De organisatie is door de krappe overhead niet in staat om uitval in kritieke functies zelf op te vangen. Ook is het noodzakelijk geweest om specialisten in te schakelen.

De ontwikkeling van de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten, is in onderstaande tabel zichtbaar gemaakt. Volledigheidshalve wordt daarbij nog opgemerkt dat in de geconsolideerde cijfers het begrip overhead ruimer wordt geïnterpreteerd dan volgens de definitie in het BBV.

	<b>Herziene begroting</b>				
	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>
Overhead in % totale lasten, geconsolideerd	11,7%	11,7%	11,9%	11,8%	11,9%

Gelet op de ontwikkeling van de doelgroepen (terugloop Wsw en toename overige doelgroepen) en de verwachte toename in het aantal participatietrajecten en participatieproducten, wordt verwacht dat de bedrijfsactiviteiten op een constant niveau blijven. In bovenstaande tabel zijn de overheadkosten uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De ontwikkeling in de komende jaren wordt als stabiel ingeschat.

### **PMC's totaal**

De mogelijkheden tot het realiseren van omzet zijn sterk afhankelijk van het aantal beschikbare mensen. In de komende jaren zal sprake zijn van terugloop van het aantal Wsw-medewerkers. Hiertegenover staat een toename van het aantal medewerkers vanuit andere doelgroepen: Beschut Werk en participatiebanen. Zoals uit het hiervoor opgenomen overzicht met doelgroep medewerkers blijkt, vertoont de totale populatie doelgroep medewerkers een beperkte daling, waardoor de verwachting is dat de omzet van de PMC's de komende jaren redelijk op peil kan blijven. Voor wat betreft de met de omzet samenhangende kosten kan in algemene zin gesteld worden dat deze flexibel meebewegen met de omzet. Voor de toekomstige ontwikkeling wordt op basis van het lopende Berenschotonderzoek naar een passende oplossing gekeken, waarbij de bereidheid van de gemeenten tot het faciliteren van instroom een belangrijke factor is.

### **Meerjarenbeeld per PMC**

#### *Algemeen*

De resultaten van de PMC's bestaan enerzijds uit de netto-omzetten en de directe kosten van de PMC's. Anderzijds zijn in de resultaten ook doorbelaste kosten van overhead en gebouwen begrepen. Deze doorbelastingen zullen in de komende jaren stabiel blijven.

### *Beschermd werk*

De verwachting bij deze PMC is dat de omzet de komende jaren op peil zal blijven, na een behoorlijke terugloop in 2019. Door de aard van de werkzaamheden zijn de toegevoegde waarden relatief laag, zodat sprake is van een negatief operationeel resultaat. Naar verwachting zal dit negatieve resultaat op een enigszins stabiel niveau blijven. Wel is er vanaf 2022 ingezet op de inzet van technologie, waarmee er hoogwaardiger werk kan worden aangetrokken en wordt binnen deze afdeling ingezet op circulariteitswerkzaamheden, waarvan de kledingsortering de eerste pijler is. Inmiddels is Flinstering geopend als tweedehands kledingwinkel en worden de voorbereidingen getroffen voor een fietsenherstelwerkplaats. Deze circulaire activiteiten leveren uiteindelijk een verbetering op van de netto toegevoegde waarde van onze medewerkers. Dit zou op termijn moeten bijdragen aan een beter resultaat. In de huidige begroting is dat effect nog niet meegenomen, omdat het aandeel in het geheel nog beperkt is en de prijzen van de overige activiteiten nog steeds onder druk staan.

### *Groepsdetachering*

Ook bij groepsdetachering is de verwachting dat de omzet op peil blijft en de netto omzet beperkt verbetert door verbeteringen van tarieven. Ook bij deze PMC worden negatieve operationele resultaten verwacht die weliswaar negatief zijn, maar wel stabiel.

### *Publieke dienstverlening*

Onder deze PMC vallen de activiteiten groenvoorziening, beheer milieustations en postbezorging. Naar verwachting zal de omzet in de komende jaren stabiel blijven. Er is wel potentie tot groei van de omzet, maar de vraag is of voldoende mensen vanuit de doelgroep beschikbaar zijn/komen om daaraan invulling te kunnen geven. Indien dat niet het geval is leidt dat tot relatief hoge kosten van het werk door derden. In de begroting wordt daarom (nog) uitgegaan van een stabiele omzet en een daarmee samenhangend stabiel resultaat. Binnen deze PMC worden ook vakkrachten ingezet om de uitstroom van ervaren Wsw - medewerkers op te vangen. Dit is een mooie door ontwikkel kans voor deze medewerkers, maar leidt wel tot een stijging in personeelskosten.

### *Facilitaire dienstverlening*

Onder deze PMC vallen de activiteiten met betrekking tot schoonmaak en catering. Door de beperkte instroom vanuit nieuwe doelgroepen en uitstroom als gevolg van een grote vraag in de markt staat het aantal beschikbare medewerkers voor het schoonmaakdeel in deze PMC erg onder druk. In 2023 is om deze reden afscheid genomen van bestaande opdrachten, waarmee het dienstenpakket voor nu weer passend is. Het operationeel resultaat van deze PMC blijft meerjarig wel stabiel.

### *Individuele Plaatsing & Detachering*

Bij deze PMC is de verwachting dat de uitstroom van Wsw-medewerkers niet volledig gecompenseerd kan worden met mensen uit de nieuwe doelgroepen. Dit zal een dalend effect hebben op de omzet. Door het verbeteren van de detacheringstarieven en door scherp te blijven op ziekteverzuim blijft het operationeel resultaat in de komende jaren redelijk op niveau. Echter ligt bij deze PMC wel het grootste risico. Doordat de begeleid werken activiteiten hier ook onder vallen verbetert het resultaat op basis daarvan de komende jaren wel iets doordat de jaarlijkse verbetering van de WSW-bijdrage hierop positief doorwerkt.

### *Participatieactiviteiten*

Voor de komende jaren wordt op basis van de vraag naar participatieproducten een resultaat onder het nulpunt verwacht. De verwachting voor de komende jaren is dat de netto-omzet en het operationeel resultaat minimaal stabiel blijven. Hierbij is MidZuid wel direct afhankelijk van alle deelnemende gemeenten en hoe zij deze producten van MidZuid inzetten.

## 2.5 Samenvattend overzicht van baten en lasten

Volgens het BBV is een samenvattend overzicht van baten en lasten voorgeschreven. Dit overzicht is hierna opgenomen:

<b>Overzicht van baten en lasten, begroting 2026</b>			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	<b>Baten</b>	<b>Lasten</b>	<b>Saldo</b>
Totaal programma	22.718	-22.618	100
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing Vpb	-	-	-
Onvoorzien	-	-100	-100
Saldo van baten en lasten	22.718	-22.718	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Resultaat	22.718	-22.718	-

## 3. Paragrafen

### 3.1 Bedrijfsvoering

De toelichtingen in deze alinea zijn gebaseerd op de bedrijfsvoering van de GR WAVA en MidZuid B.V. gezamenlijk, aangezien de bedrijfsvoering in belangrijke mate plaatsvindt binnen MidZuid B.V.

#### **Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering**

Door het vaststellen van de notitie 'Mensenwerk is de basis' heeft het bedrijf de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de Wsw en Beschut Werk, activiteiten te ontwikkelen, mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Het jaar 2017 was het eerste jaar waarin volgens deze koers is gewerkt. Anno 2025 zal dit nog steeds de koers zijn die gevolgd wordt. Dit komt in de begroting onder meer tot uitdrukking in de samenstelling en ontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder P-banen) en in de verdere uitbouw van participatieactiviteiten. In 2021 heeft het scheidende bestuur een overdrachtsdocument opgesteld waarin deze werkwijze wordt bevestigd. In vervolg daarop hebben er in 2022 en 2023 gesprekken plaatsgevonden met het huidige bestuur hoe dit verder concreet vorm te geven. Er is daarbij gekeken naar de strategische toekomstvisie van MidZuid. Daaruit is het document basistaken ontstaan, welk door de raden van de vier gemeenten opnieuw is bekrachtigd. In het najaar van 2024 is Berenschot in opdracht van het bestuur en directie MidZuid gestart met een onderzoek naar de strategische toekomstscenario's, wat uiteindelijk moet resulteren in een uitgewerkt bedrijfsplan MidZuid 2026-2032.

#### **Technologische inclusie**

Als gastheer van de TINT wordt inclusieve technologie meer en meer onderdeel van MidZuid als ondersteunend hulpmiddel in het beter kunnen inzetten van medewerkers op hun talenten, waardoor zij hoogwaardiger werk kunnen verrichten.

De TINT West-Brabant heeft in 2025 met de drie werkontwikkelbedrijven in West-Brabant en opleiders Curio en Avans een duidelijker gezicht gekregen bij werkgevers. Ook in Brabants verband is er een start gemaakt om kennis te delen en wellicht gezamenlijk ontwikkelcapaciteit te werven. En de TINT heeft voor de komende jaren tot en met 2027 financiering voor de basisinfrastructuur om projecten mogelijk te maken via de regiodeal.

#### **Ontwikkelingen in samenstelling personeel**

Hierna wordt ingegaan op de verwachte ontwikkelingen in de samenstelling van het personeel: de medewerkers uit de verschillende doelgroepen en de reguliere medewerkers.

### *Doelgroep medewerkers*

Doordat geen instroom vanuit de Wsw plaatsvindt zal het aantal Wsw-medewerkers de komende jaren een dalende lijn laten zien. Dit wordt in belangrijke mate gecompenseerd door de verwachte instroom vanuit de nieuwe doelgroepen, Beschut Werk en P-banen. Per saldo zal het aantal doelgroep medewerkers in de komende jaren naar verwachting licht gaan dalen. In paragraaf 2.4 is een overzicht gegeven van het verwachte verloop.

### *Reguliere medewerkers (kaderpersoneel)*

De formatie van het kaderpersoneel is stabiel. Hierop hanteren we nog steeds een “vacaturestop, tenzij”. Bovendien is er intern een beweging op gang gebracht om binnen het reguliere personeel meer medewerkers te verplaatsen van een overheadfunctie naar een functie in de directe aansturing of begeleiding van medewerkers. De begroting 2026 is gebaseerd op een formatie van 106,95 fte.

### **Enkele uitgangspunten met te bereiken doelen**

In het voorgaande zijn al enkele cijfers genoemd met betrekking tot aantallen medewerkers e.d. Voor 2026 gelden de volgende te bereiken aantallen voor nieuwe doelgroepen:

- Nieuw beschut werk, te realiseren aantal gemiddeld over 2026 (o.b.v. budgetontwikkeling; gebaseerd op 31 uur per week): 130
- Aantal medewerkers via P-baan, te realiseren gemiddeld over 2026: 102

Voor wat betreft het bereiken van de hiervoor genoemde aantallen medewerkers voor nieuw beschut werk en P-wetters spelen de deelnemende gemeenten een grote rol, aangezien deze mensen (deels) door hen worden voorgedragen. Het aantal Wsw-medewerkers daalt en deze daling is voor het bedrijf niet beïnvloedbaar. Om die reden wordt het aantal hier niet als afzonderlijk doel genoemd. De verwachte aantallen op basis van de landelijke uitstroomcijfers zijn vermeld in paragraaf 2.4.

Het ontwikkelen van medewerkers is één van de uitgangspunten bij MidZuid. Doordat de instroom voor de Wsw is beëindigd, worden ook de mogelijkheden tot verdere groei op de werkladder voor deze doelgroep beperkter. Het uitgangspunt voor de komende jaren blijft om het aantal stijgers en dalers op de werkladder in evenwicht te houden. Het liefst realiseren we per saldo een stijging. Om dat te kunnen bereiken is voldoende instroom van mensen uit de nieuwe doelgroepen noodzakelijk.

We streven ernaar om medewerkers een werkplek zo dicht mogelijk bij de eigen woonomgeving te bieden. Bij dit uitgangspunt moet wel de kanttekening worden gemaakt dat werk gezocht moet worden, dat past bij de talenten van de betrokken werknemer.

## 3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

### *Weerstandscapaciteit*

Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de organisatie heeft om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit bestaat voornamelijk uit de algemene reserve. Eind 2024 bedraagt de algemene reserve € 1.348.000 vóór de resultaatbestemming over 2024. Naast de algemene reserve is in de begroting € 100.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

De algemene reserve dient om onvoorziene risico's die samenhangen met de uitvoering af te dekken. In december 2013 heeft het algemeen bestuur het volgende beleid vastgesteld:

1. GR WAVA brengt jaarlijks alle risico's die verbonden zijn aan haar activiteiten en de bedrijfsvoering in beeld.
2. GR WAVA splitst deze risico's enerzijds in vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds in overhead en exploitatieresultaat.
3. De berekening voor de weerstandscapaciteit voor GR WAVA wordt gebaseerd op 3% van de absolute bedragen van de aan GR WAVA toe te rekenen opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat.
4. Een minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen omdat GR WAVA niet gewoon is gedurende het boekjaar begrotingswijzigingen door te voeren.
5. De minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen op éénmaal het berekende jaarrisico, het maximum op tweemaal dit risico.
6. De berekening van de weerstandscapaciteit is niet maatgevend voor een berekening van de bestemming bij het rekeningresultaat. Dat laatste vindt elk jaar apart plaats, waarbij wel het minimumniveau van de weerstandscapaciteit in acht wordt genomen.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat de algemene reserve beleidsmatig niet gerelateerd is en ook niet bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidie-systeem. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming over 2014 is door het bestuur overwogen om hiervoor eventueel een aparte risico- en egaliseringsreserve te vormen. Begin 2015 is echter besloten tot het alternatief dat de individuele gemeenten hiervoor een eigen risicoreserve aanhouden.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 is op grond van de genoemde uitgangspunten de bandbreedte van de algemene reserve als volgt berekend: ondergrens € 762.000; bovengrens € 1.524.000. De stand van de algemene reserve ultimo 2024 bevindt zich na toevoeging van het resultaat over 2023 van € 424.000 negatief binnen de bandbreedte. Op grond van de voorlopige cijfers 2024 kunnen deze grenzen worden bijgesteld naar € 854.000 c.q. € 1.708.000. Voor het voorlopige resultaat over 2024 van € 312.000 zal voorgesteld worden om dit ten gunste van de reserve te laten komen; daarover moet nog wel een besluit worden genomen bij het vaststellen van de jaarrekening 2024. Hierna zitten de reserves nog steeds

binnen de bandbreedte, maar is het ingeteerde deel wel weer terugverdiend. Ter afdekking van de hierna geïnventariseerde risico's is na aftrek van het voorlopige resultaat over 2024 een weerstandscapaciteit beschikbaar van € 1.660.000 (algemene reserve) + € 100.000 (onvoorzien) = € 1.760.000.

#### *Risico-inventarisatie (financieel)*

In deze risico-inventarisatie worden de risico's onderscheiden in enerzijds de risico's die samenhangen met de vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds de risico's met betrekking tot overhead en exploitatieresultaat. De gekwantificeerde risico's kunnen vervolgens worden gerelateerd aan de omvang van de weerstandscapaciteit.

Risico's in samenhang met vaste lasten en subsidieresultaat:

- Het macrobudget voor de SW is gefixeerd op een vast bedrag, dat alleen voor loon- en prijsontwikkelingen wordt aangepast. Het macrobudget bestaat uit een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). De gevolgde methodiek is dat het macrobudget gelijk blijft en dat mutaties in de Q leiden tot aanpassingen in de P. Als landelijk het volume achterblijft dan zal de prijscomponent per fte stijgen en andersom. Dit brengt risico's met zich mee die moeilijk zijn in te schatten. In de begroting is rekening gehouden met de laatst bekende cijfers (september-circulaire 2024).

In opdracht van het ministerie heeft Berenschot de 2<sup>e</sup> thermometer Wsw uitgevoerd (over de jaren 2015-2016), waaruit blijkt dat als gevolg van rijks bezuinigingen ook in de komende jaren sprake is van een forse financiële problematiek rond de SW-financiering. Dit kan volgens Berenschot niet worden opgevangen met verbeteringen in het operationele resultaat. Dit betekent dat aanvullende middelen nodig zijn. Volgens de staatssecretaris zijn deze middelen via het IBP (interbestuurlijk programma) beschikbaar, maar deze mening wordt niet gedeeld door Cedris en de VNG. Uit het vervolgonderzoek van Berenschot in 2023 naar de infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven blijkt nogmaals de problematiek rond de financiering. Dit onderzoek is uitgevoerd in een gezamenlijke opdracht van Het ministerie van SZW, VNG en Cedris. Hierdoor is er een breed draagvlak over de uitkomsten hiervan, wat resulteert in breed politiek draagvlak voor verbeteringen van deze financiering. Er zijn vanuit SZW hierin voorstellen gedaan tot verbetering, maar deze zijn nog niet bekrachtigd.

Vorenstaande risico's dragen in sterke mate een politiek karakter en kunnen niet goed worden gekwantificeerd.

- De bijdrage per arbeidsjaar waarmee in de begroting is gerekend, is gebaseerd op de septembercirculaire 2024 en bedraagt voor het jaar 2026 € 39.165. Indien de situatie zich voordoet dat landelijk de uitstroom in 2024 en 2025 lager blijkt te zijn dan

- waarmee rekening is gehouden zou het budget verder kunnen dalen. Voor 2026 kan dit risico maximaal € 425.000 bedragen. De kans hierop wordt ingeschat op 50%.
- Het risico bestaat dat de uitstroom van de Wsw-medewerkers bij WAVA ten opzichte van de in het budget berekende blijfkans achterblijft. Door de systematiek van T-1 betekent dit dat WAVA in die omstandigheid voor het verschil van de medewerkers de salarislasten voor één jaar moet voorfinancieren. Het risico voor 2026 wordt ingeschat op maximaal 9 arbeidsjaren (loonkosten € 347.000). De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 25%.

Risico's met betrekking tot de overhead en het exploitatieresultaat:

- Het niet geheel realiseren van de begrote netto-opbrengst. De omzet wordt deels gerealiseerd bij de deelnemende gemeenten en deels op de vrije markt. De mogelijkheden om de begrote omzet te realiseren zijn dan ook afhankelijk van de takenpakketten van onze deelnemende gemeenten en van de economische- en marktsituatie. De begrote omzetten zijn zo goed als mogelijk ingeschat, maar door veranderende omstandigheden bestaat het risico dat deze niet worden gehaald. De omvang van het risico is € 314.000 en de kans van optreden is normaliter minder dan 50%.
- Voor het realiseren van omzet is het nodig om voldoende mensen te hebben die bij de diverse PMC's kunnen worden ingezet. De terugloop van het aantal SW-medewerkers heeft hierop een negatief effect. In de begroting is ermeë rekening gehouden dat deze terugloop voor een belangrijk deel kan worden gecompenseerd door medewerkers die via Beschut Werk of P-banen instromen, alsmede door de begeleidingsvergoeding die zij meebrengen. Als deze verwachtingen niet uitkomen kan het gaan voorkomen dat opdrachten niet kunnen worden geaccepteerd of teruggegeven moeten worden. Het financieel risico hiervan wordt ingeschat op € 480.000 en de kans daarop wordt geschat op 50%.

Als alle hier genoemde risico's (exclusief de risico's die betrekking hebben op de subsidiesystematiek) zich tegelijk zouden voordoen maal de kans, dan zou dat een bedrag omvatten van € 397.000. Hiertegenover staat een geraamde weerstandscapaciteit na resultaat bestemming 2024 van € 1.760.000. Hierbij wordt nog opgemerkt dat de kans dat alle hiervoor genoemde risico's zich tegelijk zullen voordoen zeer klein is.

Hierna is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de reserves.

<b>Overzicht verloop reserves</b>							
<i>Bedragen * € 1.000</i>	<b>Begrotingsjaar 2026</b>				<b>Meerjarenraming (saldi 31-12)</b>		
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>
Algemene reserve	1.660	-	-	1.660	1.660	1.660	1.660
Resultaat lopend jaar	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	1.660	-	-	1.660	1.660	1.660	1.660

Het saldo per 1 januari 2026 is het reserve bedrag € 1.660.000. Dit bedrag ontstaat uit de algemene reserve per einde 2024 van € 1.348.000 (voor resultaatbestemming 2024) met daaraan toegevoegd het verwachte resultaat over 2024 van € 312.000, waarna een saldo resteert dat binnen de bandbreedte van de maximale aan te houden algemene reserve van GR WAVA valt conform het reservebeleid.

### *Voorzieningen*

Bij het beoordelen van de financiële positie is het ook van belang of de voorzieningen op peil zijn. De GR WAVA beschikt ultimo 2024 over een voorziening voor groot onderhoud. Deze is nader toegelicht, inclusief een overzicht van het verloop, in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Op grond van de thans aanwezige kennis kan worden geconcludeerd dat de omvang van de voorzieningen toereikend is.

### *Financiële positie en kengetallen*

Door middel van onderstaande kengetallen wordt inzicht gegeven in de financiële positie van GR WAVA. De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen schulden minus vorderingen en overige opbrengsten. Een netto schuldquote tussen 0% en 90% wordt als normaal beschouwd. De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin men in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Dit kengetal geeft het percentage eigen vermogen weer ten opzichte van het totale vermogen. De minimumnorm voor deze ratio wordt gesteld op 30%. Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Begroting 2026	Verloop van de kengetallen					
	Jaarrek.	Begroting:				
Kengetallen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	11,8%	19,6%	17,4%	15,1%	31,2%	30,5%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	11,8%	19,6%	17,4%	15,1%	31,2%	30,5%
Solvabiliteitsratio	17,6%	18,9%	18,5%	13,2%	13,4%	13,6%
Structurele exploitatieruimte	3,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote fluctueert de komende jaren. Dit komt doordat in 2025 met uitloop naar 2026 groot onderhoud staat gepland inzake de huisvesting, wat gepaard gaat met een stijging van de schuldquote, doordat de daarvoor gereserveerde gelden in het verleden zijn aangewend voor aflossing op langlopende schulden. In 2028 neemt de netto schuldquote toe als gevolg van de geplande investeringen in energiebesparende maatregelen om tijdig tot een energielabel-A te komen. De solvabiliteitsratio voldoet nog niet aan de hiervoor genoemde minimumnorm, hetgeen te maken heeft met in het verleden aangetrokken leningen. De daling van de solvabiliteit eind 2027 komt door de extra lening voor de investeringen in 2028. Het is bij de GR WAVA niet de bedoeling om structureel (positieve) resultaten te boeken, maar om een sluitende exploitatie te hebben, hetgeen ook tot uitdrukking komt in het kengetal structurele exploitatieruimte.

### 3.3 Meerjarig risico

In de meerjarencijfers is de gemeentelijke bijdrage hoger dan in de herziene begroting 2025. In basis laat de gemeentelijke bijdrage weer wel een meer stabiele ontwikkeling zien. De stijging in 2026 ten opzichte van de herziene begroting 2025 is in basis de normale indexering. Daarnaast speelt dat de compensatie voor betaalde transitievergoeding aan medewerkers die ziek uit dienst gaan halverwege 2026 wordt afgeschaft. Dit resulteert in 2026 in een extra last van € 150.000. Voor 2027 komt daar nog eens € 150.000 extra bij omdat er dan voor een heel jaar geen compensatie meer wordt ontvangen. De stijging in 2028 is al eerder in samenspraak met de gemeenten opgenomen inzake de verduurzaming van het bedrijfspand. Op basis van de huidige ontwikkelingen is dat het meest reële beeld.

Er vinden uitvoerige gesprekken plaats met het bestuur en de deelnemende gemeenten om tot een passend financieel perspectief te komen. Zoals vermeld is onderzoeksbureau Berenschot hierbij betrokken om als onafhankelijke externe partij hierop te kunnen reflecteren. Verder wordt er binnen MidZuid steeds gezocht naar mogelijkheden om verdere besparingen te kunnen realiseren. Desalniettemin worden we ook geconfronteerd met extra kosten als gevolg van verduurzamingseisen voor het wagenpark door onze opdrachtgevers. MidZuid onderkent de noodzaak om heel efficiënt georganiseerd te blijven, waarbij strak wordt gestuurd op de inzet van formatieruimte. Een en ander wordt versterkt door het besef dat in 2026 de gemeenten geconfronteerd worden met een korting op hun begroting, onder meer door het afschaffen van de normeringssystematiek en het voornemen van de Rijksoverheid om de opschalingskorting vanaf 2026 weer te gaan innen.

### 3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De activiteiten van de GR WAVA zijn erop gericht de kapitaalgoederen, bestaande uit materiële vaste activa, voorraden en vorderingen goed te beheren. Het daartoe noodzakelijke onderhoud zal worden uitgevoerd.

#### Algemeen

De GR WAVA heeft de gebouwen aan de Esdoornlaan en Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout in eigendom. In 2017 is op basis van een integrale inspectie de onderhoudstoestand opnieuw in beeld gebracht en begin 2021 is de onderhoudsplanning geactualiseerd. Bij het opstellen van de begroting 2026 is de uitvoeringsplanning van het groot onderhoud geactualiseerd en zijn de opgenomen prijzen geïndexeerd. Het plan heeft ook als leidraad gediend voor het begrote bedrag aan uit te voeren onderhoud en als onderbouwing voor het verloop van de voorziening onderhoud. Overigens wordt gestreefd naar optimalisatie van de verhouding tussen kosten en de hinder door werkzaamheden. Dit vindt onder meer plaats door onderdelen te bundelen en zodoende kostentechnische en planning-technische voordelen te behalen. Hierdoor kunnen onderdelen tussen de verschillende jaren doorschuiven. Voorop staat de instandhouding van de activa op het overeengekomen niveau.

#### Financiële consequenties

Alle kosten van doorlopend onderhoud aan gebouwen en installaties e.d. worden in de resultatenrekening opgenomen. In het kader van het groot onderhoud is een voorziening voor het groot onderhoud beschikbaar. Zoals vermeld is in 2017 een inventarisatie van de onderhoudstoestand uitgevoerd, met daaraan gekoppeld een actualisatie begin 2025 van de onderhoudsprognose. Op basis daarvan is de voorziening geactualiseerd; ook zijn de dotaties en onttrekkingen in de begrote cijfers hierop gebaseerd. Onderstaand is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de voorziening onderhoud.

Overzicht verloop onderhoudsvoorziening								
Bedragen * € 1.000	Begrotingsjaar 2025				Meerjarenraming (saldi 31-12)			
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2026	2027	2028	2029
Voorziening onderhoud	2.166	359	2.497	28	234	530	259	43

### 3.5 Financiering

De GR WAVA is in de afgelopen jaren sterk afhankelijk gebleken van externe financiering. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van voldoende eigen vermogen. Van het verloop van de langlopende leningen in het begrotingsjaar 2026 kan het volgende overzicht worden gegeven:

	1	2	3	4	5	6	Totaal
Oorspronkelijk bedrag	begroot 1.000.000	begroot 1.000.000	begroot 1.600.000	begroot 2.500.000	begroot	begroot	
Ingangsdatum	29-dec-2021	29-dec-2022	28-dec-2023	30-dec-2024	31-dec-2025	29-dec-2026	
Looptijd tot	29-dec-2026	29-dec-2027	29-dec-2027	29-dec-2028	29-dec-2029	29-dec-2029	
Aflossing	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	
Rentepercentage	0,15%	3,31%	2,74%	2,70%	3,50%	3,50%	
Restantbedrag 1 januari 2026	1.000.000	1.000.000	1.600.000	2.500.000	1.500.000	-	7.600.000
Aflossing in 2026	-1.000.000						-1.000.000
Nieuwe lening 2026	-	-	-	-	-	1.000.000	1.000.000
Restantbedrag 31 dec. 2026	-	1.000.000	1.600.000	2.500.000	1.500.000	1.000.000	7.600.000

Oorspronkelijk was sprake van leningen van totaal € 11 miljoen, waarvan € 5 miljoen ter financiering voor de aankoop van het pand en € 6 miljoen voor verliesfinanciering. De laatste lening is in 2014 overgesloten voor een bedrag van € 5 miljoen. Vanwege effectief uitgevoerd treasurybeleid is het geld dat gereserveerd stond voor het uitvoeren van groot onderhoud aan het pand ingezet om de hoofdsom tijdelijk te verlagen. Hiermee is een jaarlijkse rentebesparing gerealiseerd van zo'n € 60.000. Door de aflossingen is de totale schuld eind 2021 tijdelijk teruggelopen tot € 5.600.000, waar deze normaliter € 7.600.000 zou zijn. De overige leningen betreffen herfinanciering van de aflossingen op de lening inzake verliesfinanciering, met een uitbreiding van € 600.000 voor de financiering van een investering in het wagenpark, begin 2019 (bestuursbesluit 22 november 2018).

De verwachting is dat de aflossingen in de toekomst geherfinancierd zullen worden. Dit komt doordat de reserves op maximaal staan en de bedragen daarboven normaliter aan de deelnemende gemeenten worden terugbetaald. Vanwege het geplande onderhoud is de verwachting dat de schuldpositie in 2025 toeneemt naar haar normale niveau. Hiermee komt het geld dat bestemd was voor het uitvoeren van het groot onderhoud aan het pand daarvoor weer beschikbaar. Vanwege het steeds verder uitstellen van het groot onderhoud in afwachting van de nieuwbouwplannen neemt het risico steeds verder toe dat er acuut onderhoud uitgevoerd moet worden, zodat een noodzakelijk niveau aan Arbo-omstandigheden gewaarborgd blijft.

Eind 2027 zal een extra lening van € 4 miljoen worden afgesloten voor de dekking van de uitgaven in het pand gedurende 2028 om tijdig tot een energielabel-A te komen.

Bij de BNG is een kredietfaciliteit beschikbaar van € 1 miljoen (met een intradaglimiet van € 1,5 miljoen).

Het betalingsverkeer is volledig geautomatiseerd en verloopt middels een systeem van elektronisch bankieren. In lijn met de bepalingen van de wet FIDO is een treasury statuut beschikbaar dat is geactualiseerd begin 2019. De GR WAVA voldoet aan alle verplichtingen inzake het Schatkistbankieren. Dagelijks wordt het saldo beoordeeld en indien nodig afgestort ten gunste van de centrale overheid.

Gelet op de gemaakte afspraken met de deelnemende gemeenten, waarbij de begrote gemeentelijke bijdrage op kwartaalbasis vooraf wordt vergoed, wordt verwacht dat voorlopig geen beroep hoeft te worden gedaan op de kredietfaciliteit bij de BNG.

#### Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

In bijlage 4 is de geprognosticeerde balans opgenomen, alsmede de ontwikkeling van het EMU-saldo. Daarnaast wordt verwezen.

### 3.6 Verbonden partijen

#### *Overzicht verbonden partijen*

De deelnemende gemeenten in de GR WAVA zijn: Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

Daarnaast zijn binnen de gemeenschappelijke regeling de volgende rechtspersonen aanwezig:

- MidZuid B.V., ten behoeve van het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, gericht op de verbetering van de mogelijkheden voor de uitvoering van de doelstelling van de GR WAVA. MidZuid B.V. is voor 100% eigendom van WAVA. Het resultaat van MidZuid B.V. wordt volledig verrekend met de GR WAVA.
- MidZuid A.I.D. B.V.; is een 100% deelneming van MidZuid B.V. MidZuid A.I.D. B.V. is de entiteit waarin onder meer de werknemers vanuit andere contracten dan de WSW, ambtenaren en het regulier personeel worden verloned. De activiteiten van MidZuid A.I.D. B.V. worden volledig verrekend met MidZuid B.V.

## 4. Begroting 2026 WSP Dongemond

### 4.1. Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de begroting 2026 van WSP Dongemond. De cijfers zijn gebaseerd op de herziene begroting 2025, waarbij de cijfers zijn geïndexeerd. In het najaar met de herziene begroting 2026 van MidZuid wordt het volledige jaarplan van WSP Dongemond opgenomen.

### 4.2. Begroting 2026 WSP Dongemond

Bedragen \* € 1

	Begroting 2026	Herziene begroting 2025
<b>KOSTEN</b>		
Personele kosten voor aansturing, accountmanagement, nazorg en administratieve ondersteuning	693.000	825.000
Inhuur jobcoaching bij MidZuid 260 personen * 60% * 3 uur p/p	50.000	48.000
Organisatie evenementen	18.000	16.500
Bijdrage in regionale kosten (participatie-event e.d.)	P.M.	P.M.
Uitvoeringskosten:		
Gebruik kantoorruimten	20.000	19.500
Kosten ICT en telefonie	38.000	51.500
Auto- en reiskosten	43.000	52.000
Diversen (kopieerkosten e.d.)	17.000	19.500
Kosten overhead	48.000	46.079
Huur ruimte TINT	-	50.000
<b>Totaal begrote kosten</b>	<b>927.000</b>	<b>1.128.079</b>
<b>OPBRENGSTEN</b>		
Opbrengsten uit externe financieringsbronnen		
Opbrengsten uren projecten en inzet extern	79.000	247.000
Opbrengst subsidies TINT	-	66.000
Gemeentelijke bijdrage	848.000	815.500
<b>Totaal begrote opbrengsten</b>	<b>927.000</b>	<b>1.128.500</b>

## 4.3. Toelichting op begroting WSP en verdeling gemeentelijke bijdrage

### Algemene toelichting op de begroting van WSP

#### Indexeringen

In de begroting 2026 zijn bedragen ten opzichte van de herziene begroting 2025 als volgt geïndexeerd:

- De loonkosten zijn geïndexeerd met 5,1% op basis van de Loonvoet sector overheid 2026 uit de septembercirculaire 2024 (3,8% voor 2026 en een aanvulling van 1,3% over 2025)
- De overige kosten zijn geïndexeerd met 2,4% conform de nationale consumentenprijsindex (CPI) 2026 uit de septembercirculaire 2024.
- De gemeentelijke bijdrage is geïndexeerd met 3,94%, waarmee wordt aangesloten bij de indexering van MidZuid, zijnde het gewogen gemiddelde van loonvoet sector overheid 5,1% (3,8% voor 2026 en een aanvulling op de gebruikte loonvoetsector overheid van 1,3% over 2025) en de prijsontwikkeling netto materiële consumptie voor 2026 (2,2%) vanuit de september circulaire 2024 in een verhouding van 60% loonkosten en 40% overige kosten.

#### TINT

In 2026 wordt de Technohub Inclusieve Technologie (TINT) ondergebracht bij MidZuid.

Daarmee schuiven ook de daarbij behorende personele kosten en subsidie opbrengsten mee naar de begroting van MidZuid.

#### Ontwikkeling Werkcentrum

In 2026 is de planning dat het WSP onderdeel wordt van het Werkcentrum. Dit is een organisatorische verandering, maar de financieringssystematiek blijft ongewijzigd. De exploitatie van de individuele onderdelen (de WSP's) blijven separaat gefinancierd worden door gemeenten, zoals altijd het geval is geweest. De bestaande DVO (tot eind 2025) zal derhalve verlengd dienen te worden.

### Toelichting op kosten

#### *Personele kosten*

De personele kosten hebben betrekking op reguliere medewerkers (totaal 7,75 fte; leiding 0,4 fte, werkgeversadviseurs 5,95 fte en matchers 1,4 fte) en enkele doelgroep medewerkers voor administratieve ondersteuning. Als gevolg van de verschuiving van de TINT vallen deze kosten voor 2026 lager uit.

#### *Nazorg en jobcoaching bij plaatsing*

De doelstelling voor 2026 is nog niet bekend, vandaar dat hier voorlopig nog wordt uitgegaan van de doelstelling van 260 duurzame plaatsingen (o.b.v. de doelstelling voor 2025) van

inwoners uit de deelnemende gemeenten. Dit betreft zowel mensen met een gemeentelijke uitkering op grond van de Participatiewet (60% van het totaal), als mensen met een WW- of Wajonguitkering en vanuit de Wsw. De nazorg geldt voor alle geplaatsten; de kosten van jobcoaching alleen voor mensen met een gemeentelijke uitkering. Voor de jobcoaching worden consultants van MidZuid ingehuurd. De nazorg wordt uitgevoerd door de matchers, zodat de kosten daarvan onderdeel uitmaken van de personele kosten.

#### *Toelichting op opbrengsten*

In de begroting is, in lijn met de realisatie in 2024, rekening gehouden met de opbrengst uit externe financieringsbronnen onder meer als kostendekking voor georganiseerde evenementen.

#### **Gemeentelijke bijdrage**

De kosten van het WSP worden gedekt via een aparte gemeentelijke bijdrage. Vanwege de tijdsbesteding aan diverse regionale projecten zijn er regionaal meer opbrengsten behaald die voor kostendekking zorgen, waardoor de totale gemeentelijke bijdrage in de pas blijft lopen qua indexering met MidZuid. Voor de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten is in de dienstverleningsovereenkomst een verdeelsleutel opgenomen die is gebaseerd:

- voor 2/3 op het aantal bijstandsgerechtigden (bijstand, IOAW, IOAZ)
- voor 1/3 op het aantal inwoners.

De peildatum voor deze aantallen is 30 juni van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar.

De basisgegevens voor de verdeling 2025, welke voorlopig ook voor 2026 zijn aangehouden zijn als volgt:

Gemeente	aantal inwoners	aantal uitkeringsdossiers
Altena	58.293	587
Drimmelen	28.311	194
Geertruidenberg	21.965	292
Oosterhout	58.284	850
	<hr/>	<hr/>
	166.853	1.923

Volgens de hiervoor vermelde wegingsfactoren voor inwoners en uitkeringsdossiers wordt het aandeel van de gemeenten in de gemeentelijke bijdrage en taakstelling:

Altena	32,0%
Drimmelen	12,4%
Geertruidenberg	14,5%
Oosterhout	41,1%
	<u>100,0%</u>

Op basis van deze uitgangspunten wordt de gemeentelijke bijdrage voor WSP in 2026:

<i>Bedragen * € 1</i>	Begroting 2026	Herziene begroting 2025
Altena	271.324	260.925
Drimmelen	104.995	100.971
Geertruidenberg	123.055	118.339
Oosterhout	348.627	335.265
	<u>848.000</u>	<u>815.500</u>

### **Overige dekking kosten 2026**

Door de afgesloten SWO tussen MidZuid en Altena is er voldoende dekking beschikbaar voor de matcher binnen het WSP, die specifiek voor Altena wordt ingezet.

## Bijlage I: Voorlopige bijdrage per gemeente voor MidZuid

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bijdrage in de vaste lasten en een bijdrage in het subsidieresultaat c.q. om te komen tot een sluitende begroting. De bijdrage in de *vaste lasten* wordt over de gemeenten verdeeld op basis van een eerder vastgesteld omslagpercentage. De mutaties in de vaste lasten component bestaat uit de hogere kosten van onderhoud, de hogere rentekosten en de lagere huurinkomstenkomt. Hierdoor zijn de vaste lasten hoger.

Verdeling vaste lasten:					
<i>Bedragen * € 1</i>	Omslagfactor	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Altena	26,83%	158.312	167.435	266.446	266.446
Drimmelen	12,17%	71.819	75.958	120.876	120.876
Geertruidenberg	15,61%	92.091	97.398	154.994	154.994
Oosterhout	45,39%	267.778	283.209	450.684	450.684
	<u>100,00%</u>	<u>590.000</u>	<u>624.000</u>	<u>993.000</u>	<u>993.000</u>

Voor de gemeentelijke bijdrage in het *subsidieresultaat/begrotingssaldo* is het aantal plaatsingen bepalend. Daarvoor is het aantal definitieve plaatsingen in 2024 als uitgangspunt genomen. Op grond van deze verdeling bedraagt de bijdrage per gemeente in het subsidieresultaat/begrotingssaldo:

Verdeling subsidieresultaat / begrotingssaldo					
<i>Bedragen * € 1</i>	Omslagfactor	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Altena	105	727.125	741.563	737.363	715.313
Drimmelen	47	325.475	331.938	330.058	320.188
Geertruidenberg	66	457.050	466.125	463.485	449.625
Oosterhout	182	1.260.350	1.285.375	1.278.095	1.239.875
	<u>400</u>	<u>2.770.000</u>	<u>2.825.000</u>	<u>2.809.000</u>	<u>2.725.000</u>

Hierbij wordt nog opgemerkt dat bovengenoemde bedragen voorschotbedragen zijn. Bij de jaarrekening vindt een onderlinge verrekening plaats op basis van het werkelijk aantal plaatsingen in dat jaar.

De totale bijdrage per gemeente is opgenomen in onderstaande tabel:

Totale bijdrage per gemeente				
<i>Bedragen * € 1</i>	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Altena	885.437	908.997	1.003.809	981.759
Drimmelen	397.294	407.896	450.933	441.063
Geertruidenberg	549.141	563.523	618.479	604.619
Oosterhout	1.528.128	1.568.584	1.728.779	1.690.559
	<u>3.360.000</u>	<u>3.449.000</u>	<u>3.802.000</u>	<u>3.718.000</u>

Dit betekent ten opzichte van de herziene begroting 2025 de volgende wijzigingen:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>
<u>Herziene begroting 2025:</u>				
Totaal gemeentelijke bijdrage	3.081	3.020	3.373	
<u>Begroting 2026:</u>				
Totaal gemeentelijke bijdrage	3.360	3.449	3.802	3.718
. begroting-herziene begroting (- = herziene begroting is lager)	279	429	429	

## Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten

Hierna wordt een overzicht gegeven van de bij het opstellen van de begroting gehanteerde (financiële) uitgangspunten voor de diverse begrotingsposten:

- De begroting is opgemaakt op basis van de meest recente gegevens en inzichten. De basis voor deze begroting wordt gevormd door de meerjarencijfers uit de herziene begroting 2025, rekening houdende met verwachte indexeringen op basis van de septembercirculaire en met tussentijdse ontwikkelingen die aanpassing van deze cijfers noodzakelijk maken.
- De kosten en opbrengsten worden zo zuiver mogelijk toegerekend aan de diverse posten in de begroting.
- De laatste bekende begrotingscijfers van het macrobudget voor de subsidie van het Rijk m.b.t. de uitvoering van de Wsw worden als uitgangspunt genomen voor het te verwachten subsidiebedrag. Dit betekent dat de cijfers van de septembercirculaire 2024 zijn aangehouden voor wat betreft de rijkssubsidie Wsw voor 2026 en volgende jaren. De macrocijfers kunnen aangepast worden aan eventuele ontwikkelingen betreffende de hoogte van het wettelijk minimumloon (WML) en de lonen in de gesubsidieerde sector. Dit wordt pas bekend in de loop van het begrotingsjaar. Hiermee is, conform bestendige gedragslijn, geen rekening gehouden. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.
- Voor de Wsw is rekening gehouden met een teruglopend personeelsbestand. Deze terugloop is enerzijds gebaseerd op de 'blijfkans' volgens het rijksbudget met betrekking tot de deelnemende gemeenten en de daaruit voortvloeiende volumecomponent (Q). Anderzijds is deze gebaseerd op de verwachte daadwerkelijke uitstroom bij GR WAVA. Het aldus bepaalde aantal is bepalend geweest voor zowel de begrote rijkssubsidie als ook voor de berekening van de formatie/salariskosten Wsw-medewerkers.
- Voor Beschut Werk is uitgegaan van opbrengsten in de vorm van loonkostensubsidie en een begeleidingsvergoeding (€ 11.876 per medewerker). Het saldo op Beschut Werk is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de staat van baten en lasten. Het aantal medewerkers Beschut Werk voor 2026 is gebaseerd op de eind 2023 door het ministerie gepubliceerde aantallen (taakstelling ultimo jaar). Voor 2025 en volgende is het aantal hierop gebaseerd, aangepast aan de budgetontwikkeling met een doorlopende stijging vanaf 2026. Deze aantallen zijn teruggerekend naar gemiddelden over het jaar.
- Voor 2025 is uitgegaan van 97 medewerkers die werkzaam zijn via een participatiebaan. Voor de jaren erna is dit aantal jaarlijks met 5 verhoogd. Verder is voor deze doelgroep rekening gehouden met een begeleidingsvergoeding van

gemiddeld € 5.784 per persoon. Het saldo op de doelgroep participatiebanen is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de staat van baten en lasten.

- De loonkosten van de SW-medewerkers zijn gebaseerd op de cao SW. Op grond van deze cao volgt de loonontwikkeling de prijsontwikkeling van het rijksbudget (LPO) resp. het wettelijk minimumloon. De nieuwe cao-SW loopt van 2021 – 2025, waarin de systematiek uit de vorige cao voor wat betreft het berekenen van de algemene loonstijgingen is voortgezet.
- De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de cao-gemeenten en de daarin gemaakte afspraken voor loonontwikkeling. Ten opzichte van de herziene begroting 2025 is uitgegaan van een loonstijging van 5,1% in 2026 op basis van de loonvoet sector overheid (3,8% voor 2026 en een aanvulling op de gebruikte loonvoetsector overheid van 1,3% over 2025).
- De loonkosten van de overige medewerkers (nieuw beschut, participatiebanen) zijn gebaseerd op de cao "Aan de slag" en zijn voor 2026 geïndexeerd met 3%.
- De prijzen 2026 zijn gebaseerd op 2025 welke geïndexeerd zijn naar 2026. Voor de indexering van de prijzen is in de begroting 2026 rekening gehouden met een indexering van 2,4% op basis van de nationale consumentenprijsindex 2026 uit de septembercirculaire van 2024. Voor de meerjarenbegroting is het prijspeil gelijk gehouden. Dit geldt zowel voor de kosten als opbrengsten.
- De omzet wordt voornamelijk gerealiseerd binnen MidZuid B.V. en maakt daarmee onderdeel uit van het operationeel resultaat in de begroting. Voor 2026 is de omzet geïndexeerd met 3,94% en waar nodig geactualiseerd op de capaciteit ontwikkeling. Deze 3,94% is voorlopig gelijk gehouden aan de indexering op de gemeentelijke bijdrage. Bij de herziene begroting 2026 wordt deze geactualiseerd aan de daadwerkelijke prijsstijging over 2026.
- Onder de vaste lasten wordt verstaan de kosten van het gebouw en de rentekosten van een lening uit het verleden. De vaste lasten worden volgens een vastgesteld percentage verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie hiertoe bijlage 1).
- De term overhead is bij de laatste wijziging van het BBV nader gedefinieerd. De onder overhead bij de GR WAVA in de begroting opgenomen kosten betreffen de ambtelijke medewerkers die werkzaam zijn in functies die binnen de nieuwe definitie van overhead vallen. In de geconsolideerde cijfers is ook een post overhead opgenomen. Aangezien MidZuid B.V. niet hoeft te voldoen aan de verslaggevingseisen van het BBV, wordt het begrip overhead in de geconsolideerde cijfers ruimer geïnterpreteerd. Deze overhead bestaat uit de algemene bedrijfskosten en de kosten van indirect personeel. Deze posten worden begroot op basis van een realistische inschatting van de ontwikkelingen op het gebied van volume, loon en prijs. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's.
- Bij de PMC's publieke dienstverlening en facilitaire dienstverlening wordt een belangrijk deel van de werkzaamheden uitgevoerd in opdracht van de deelnemende

gemeenten. Dat gebeurt juridisch onder het regime van quasi-inbesteding. Dat is mogelijk omdat deze omzet, en ook de omzet behaald bij bedrijven, valt onder de intentie van de opdracht van de gemeenten aan MidZuid B.V.. Daarmee wordt juridisch voldaan aan de eisen van quasi-inbesteding en past dit binnen de Europese regelgeving. Dit is getoetst door een specialist in Europees aanbestedingsrecht van AKD.

- Voor het bepalen van de hoogte van de post onvoorzien is uitgegaan van 2% van de loonkosten van het reguliere personeel van de GR WAVA en MidZuid B.V. (afgerond naar beneden). De verwachting is namelijk dat de grootste kans op onvoorziene uitgaven in de personele sfeer ligt (vervanging bij langdurige ziekte e.d.).
- De gemeentelijke bijdrage blijft beperkt tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen neutraal verloopt. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 24 november 2016 is de afspraak gemaakt dat de begroting (en meerjarenbegroting) sluitend moeten zijn. Dit heeft effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen: de vaste lasten zijn geheel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage; in de gemeentelijke bijdrage in het subsidieresultaat/begrotingssaldo worden nu, naast het subsidieresultaat, ook de overige exploitatieposten betrokken.
- In de begroting is geen rekening gehouden met eventuele lasten in het kader van de vennootschapsbelasting. Begin 2016 heeft de belastingdienst bericht dat er, gelet op de activiteiten van de GR WAVA en de wijze waarop eventuele resultaten worden verrekend, geen sprake is van een winstogmerk en dat daarom ook geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht. Overigens is eind 2018 de Vpb-regelgeving voor sociale werkbedrijven aangepast, waardoor de mogelijkheden voor toepassing van de Vpb-vrijstelling voor SW-bedrijven duidelijker zijn geworden. Voor MidZuid B.V. wordt met terugwerkende kracht naar 2018 daar ook gebruik van gemaakt.

## Bijlage 3: Begroting naar taakvelden

Bedragen * € 1.000	Herziene begroting Meerjarenraming				
	2025	2026	2027	2028	2029
<u>0.1 Bestuur</u>					
Baten					
Lasten	35-	35-	35-	35-	35-
<u>0.4 Overhead</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten	-	-	-	-	-
<u>0.5 Treasury</u>					
Baten					
Lasten	168-	217-	252-	406-	406-
<u>0.8 Overige baten en lasten</u>					
Baten					
Lasten	100-	100-	100-	100-	100-
<u>0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)</u>					
Baten					
Lasten					
<u>0.10 Mutatie reserves</u>					
Baten					
Lasten					
<u>011. Resultaat van de rekening van baten en lasten</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten	-	-	-	-	-
<u>6.4 Begeleide participatie</u>					
Baten	22.220	22.718	22.881	23.473	23.397
Lasten	21.918-	22.366-	22.494-	22.932-	22.856-
<u>6.5 Arbeidsparticipatie</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten					
<b>Totalen taakvelden</b>					
Baten	22.220	22.718	22.881	23.473	23.397
Lasten	22.220-	22.718-	22.881-	23.473-	23.397-
<b>Saldo</b>	-	-	-	-	-

## Bijlage 4: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Hieronder is een overzicht van het verwachte verloop van de balanscijfers opgenomen, alsmede de berekening van het EMU-saldo. Daarbij is gebruik gemaakt van de door de commissie BBV beschikbaar gestelde (berekenings)modellen.

### Geprognosticeerde balans:

<b>Begrotingsjaar T</b>		<b>2026</b>					
<i>Bedragen * € 1.000</i>		T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
<b>Activa</b>		<b>31-12-2024</b>	<b>31-12-2025</b>	<b>31-12-2026</b>	<b>31-12-2027</b>	<b>31-12-2028</b>	<b>31-12-2029</b>
(im) Materiële vaste activa		5.654	5.458	5.262	5.066	8.655	8.244
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen		849	900	900	900	900	900
Financiële vaste activa: Leningen		0					
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar		0					+
<b>Totaal Vaste Activa</b>		<b>6.503</b>	<b>6.358</b>	<b>6.162</b>	<b>5.966</b>	<b>9.555</b>	<b>9.144</b>
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen		0					
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen		0					
Uitzettingen <1 jaar		4.149	3.782	4.184	4.676	4.816	5.011
Liquide middelen		562	250	250	4.250	250	250
Overlopende activa		8	60	60	60	60	60 +
<b>Totaal Vlottende Activa</b>		<b>4.719</b>	<b>4.092</b>	<b>4.494</b>	<b>8.986</b>	<b>5.126</b>	<b>5.321</b>
<b>Totaal Activa</b>		<b>11.222</b>	<b>10.450</b>	<b>10.656</b>	<b>14.952</b>	<b>14.681</b>	<b>14.465</b>
<b>Passiva</b>		<b>31-12-2024</b>	<b>31-12-2025</b>	<b>31-12-2026</b>	<b>31-12-2027</b>	<b>31-12-2028</b>	<b>31-12-2029</b>
Eigen vermogen		1.972	1.972	1.972	1.972	1.972	1.972
Voorzieningen		2.166	28	234	530	259	43
Vaste schuld		5.600	7.600	7.600	11.600	11.600	11.600 +
<b>Totaal Vaste Passiva</b>		<b>9.738</b>	<b>9.600</b>	<b>9.806</b>	<b>14.102</b>	<b>13.831</b>	<b>13.615</b>
Vlottende schuld		1.034	450	450	450	450	450
Overlopende passiva		450	400	400	400	400	400 +
<b>Totaal Vlottende Passiva</b>		<b>1.484</b>	<b>850</b>	<b>850</b>	<b>850</b>	<b>850</b>	<b>850</b>
<b>Totaal Passiva</b>		<b>11.222</b>	<b>10.450</b>	<b>10.656</b>	<b>14.952</b>	<b>14.681</b>	<b>14.465</b>

### EMU-saldo:

*Bedragen \* € 1.000*

		T-1	T	T+1	T+2	T+3		
		2025	2026	2027	2028	2029		
<b>EMU-SALDO</b>		<b>-1.942</b>	<b>402</b>	<b>492</b>	<b>-3.860</b>	<b>195</b>		
<b>EMU-SALDO referentiewaarde</b>								
<b>Vershil EMU-saldo &amp; referentiewaarde</b>		<b>-1.942</b>	<b>402</b>	<b>492</b>	<b>-3.860</b>	<b>195</b>		
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	51	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-367	402	492	140	195
			Liquide middelen	-312	0	4.000	-4.000	0
	Passiva	Vaste Passiva	Overlopende activa	52	0	0	0	0
			Vaste schuld	2.000	0	4.000	0	0
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-584	0	0	0	0
			Overlopende passiva	-50	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa		0	0	0	0	0		